

Forside til speciale - afhandling

Eksamenstermin (<i>sæt x</i>)	Sommer X	Vinter _____
Underviser/vejleder: <i>Mikkel Gerken</i>		

Titel på eksamensopgave: Et Forsvar for Epistemisk Eksternalisme	
Min./max. antal typeenheder: Vedr. Speciale - Afhandling: 60-80 normalsider (144.000-192.000 typeenheder) eksklusive bilag Resumé Vedr. speciale - Afhandling Resumé: 1-2 normalsider Fremmedsprog resumé: Engelsk eller tysk Vurderingen af specialeresuméet kan påvirke den samlede karakter i opadgående eller nedadgående retning. (1 normalside = 2400 typeenheder)	Din besvarelses antal typeenheder¹: 178.299
Du skal være opmærksom på, såfremt din besvarelse ikke lever op til det angivne (min./max) antal typeenheder (normalsider) i studieordningen vil din opgave blive afvist, og du har brugt et forsøg.	
(<i>sæt x</i>) Ja, min eksamensopgave må gerne i anonym form kopieres/lægges på Blackboard som hjælp til kommende studerende i ___x___ faget	

Tro og love-erklæring Det erklæres herved på tro og love, at undertegnede egenhændigt og selvstændigt har udformet denne eksamensopgave. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og eksamensopgaven, eller væsentlige dele af den, har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng. Læs mere her: http://www.sdu.dk/Information_til/Studerende_ved_SDU/Eksamen.aspx
Afleveret af (<i>skriv dato og navn</i>): <i>Hjalte Frederik Jensen 02/06/2020</i>

¹ Tælles fra første tegn i indledningen til sidste tegn i konklusionen, inkl. fodnoter. Tabeller tælles med deres antal typeenheder. Følgende tælles *ikke* med: resumé, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag. Se i øvrigt eksamensbestemmelserne for disciplinen i studieordningen.

Et Forsvar for Epistemisk Eksternalisme

Skrevet af Hjalte F. Jensen

This master thesis provides arguments against epistemic internalism and for epistemic eksternalisme. Against internalism I show that internalists are trapped in a certain fatal dilemma called the dilemma for internalism or Bergmanns dilemma. I show that the internalist has to make a choice between two pathways, both fatal for Internalism. Either she favors strong internalism and thereby implicitly fall prey to radical scepticism; or she favors weak internalism in which internalism loses its initial and decisive appeal. Furthermore, I show that certain internalist answers to solve this dilemma fails and that this probably will apply to all other possible answers internalist might provide. Lastly, I show that intuitions which in the first place seemed as evidens for internalism, might instead be interpreted as evidens for eksternalisme. The result of this analysis is a novel thesis, which states that knowledge and epistemic incompetence are compatible. You can have knowledge because your belief suffices for external criteria for knowing but at the same time you can be epistemic incompetent because you fail to have internal justification for the belief. However, internal justification is not necessary for knowledge. Therefore, I conclude that one should abandon epistemic internalism in favor of epistemic eksternalisme.

Indhold

Resumé	1
Introduktion.....	5
I. Indføring i Specialets Begreber og Metodologiske Grundlag	7
1.1. Erkendelsens elementer	8
1.1.1. Terminologi af 'tilstrækkelig begrundelse'	10
1.2. Begrundelse og Formodningsdannelse.....	12
1.3. Begrundelsesstatus og J-faktorer.....	14
1.4. Funderingskravet.....	15
II. Internalisme.....	17
2.1. Evidens og Tilgængelighed.....	18
2.2. Internalisme	21
2.3. Stærk Internalisme og Svag Internalisme.....	22
2.3.1. Stærk Internalisme	23
2.3.2. Svag Internalisme	24
2.4. Funderingskravet og de to Internalistiske Fløje	26
2.5. Indledende Intuitioner til Fordel for Stærk Internalisme.....	27
III. Eksternalisme og Clairvoyance.....	28
3.1. Reliabilisme.....	30
3.1.1. Argumenter for Reliabilisme	32
3.2. Normancasen	34
3.2.1. Rationalitet og Tilgængelighed.....	37
3.2.2. Bonjour og Stærk Internalisme	39
Kapitelafrunding.....	40
IV. Internalistens Dilemma	41
4.1. Et Overblik	42

4.2.	Dilemmaets første horn: Den infinitive regres	46
4.2.1.	Metabegrundelse og Fundamentale Formodninger	49
4.2.2.	Regres ved evig-forøgende kompleksitet	51
4.3.	Dilemmaets andet horn: Indvendingen om Subjektets Perspektiv	53
4.3.1.	Modsvar I: Svag Internalisme Implicerer Adgang til Metabegrundelse	55
4.3.2.	Modsvar 2: Alternative Motiverende Faktorer	57
4.4.	Konklusion: Internalisme Bør Forkastes	59
V.	Fænomenal Konservatisme	60
5.1.	Fænomenal Konservatisme	61
5.1.1.	To former for PC	63
5.2.	Huemers Manøvrestrategi ved Negativ Begrundelseskriterium	64
5.3.	Manøvrestrategi ved Anfægtelse af Princippet for Begrundet Følgeslutning	67
	Kapitelafrunding.....	72
VI.	Et Pejlemærke For Eksternalisme	72
6.1.	Gensyn med Normancasen	73
6.2.	Min Tese: et Overblik.....	75
6.3.	Hvorfor Norman har viden.....	76
6.3.1.	Første Forforståelse: Kompetente Norman.....	77
6.3.2.	Anden Forforståelse: Norman som Epistemisk Inkompetence	79
6.4.	Hvorfor Norman er Epistemisk Inkompetent.....	82
6.4.1.	Efterbemærkninger	85
	Konkluderende Bemærkninger.....	86
	Bibliografi	88

Notationsafklaring

Ord-/begrebetsmarkør: ('træ')

Citationstegn: ("træ")

Propositionsmarkør: (træet er grønt)

Bemærkelsesmarkør: (*træ*)

Introduktion

Denne specialeafhandling angår striden mellem epistemisk internalisme og epistemisk eksternalisme. Epistemisk internalisme er tesen om, at for at viden en en formodning, må begrundelsen for formodningen nødvendigvis være tilgængelig for ens bevidsthed. Med 'internalisme' referere jeg altså til hvad der også kaldes for adgangsinternalisme. Epistemisk eksternalisme er blot afvisningen af epistemisk internalisme og derfor tesen om at bevidst adgang til begrundelsen for en formodning ikke er nødvendig for at have viden. Mit overordnede mål er at argumentere overbevisende for, at internalisme er en for krævende begrundelsesteori og at internalisme derfor bør forkastes til fordel for eksternalisme. Min fremgangsmåde mod dette mål forløber sig på i første halvdel at fremstille internalisme, samt lægge de stærkeste argumenter frem for internalisme. Anden halvdel består dernæst af argumenter, der forsøger at gendrive internalisme, samt de argumenter, der udgør, første halvdel.

Afhandlingen indeholder i alt seks kapitler. I Kapitel I gives en udredning af den filosofiske tradition som afhandlingen, taler sig ind i, samt afklaring på terminologi, der henad vejen vil blive anvendt. Formålet med kapitel I er at blive klædt teoretisk på til kapitel II, der fremstiller internalisme. Formålet med Kapitel II er at forklare hvad internalisme er, samt fremstille distinktionen mellem svag og stærk internalisme. Denne distinktion er særlig relevant, da den markerer et valg internalisten må tage, der i kapitel IV vil vise sig at være et fatalt dilemma for internalismen. Før vi når så langt, vil jeg præsentere det motiverende grundlag for at bekende sig til internalisme. Dette er formålet med kapitel III. Her vises det at internalisme er appellerende, fordi internalisme i modsætning til eksternalisme, er i stand til at

imødekommen visse stærke intuitioner om viden og begrundelse. For at vise at eksternalisme er utilstrækkelig i denne sag, består en stor del af Kapitel III, af en udredning af eksternalisme.

Kapitel VI og V argumenterer for at internalisme bør forkastes, fordi internalisten nødvendigvis er fanget i et fatalt dilemma. Dilemmaet er fatalt fordi internalisten enten må vælge stærk internalisme, men derved også vælge at acceptere radikal skepticisme; eller vælge svag internalisme, men dermed også vælge en position, der ikke kan imødegå de stærke intuitioner, der fremstilles i Kapitel III og som er afgørende for internalisme som appellerende position. Da ingen af de to valg er ønskelige, argumenterer jeg for, at internalisme helt bør forkastes. Kapitel IV har til formål at præsentere selve dilemmaet og argumentere for, at begge dets to horn, faktisk bør betragtes som to onder, der absolut bør undgås. Kapitel V fremstiller to indvendinger imod Internalistens dilemma, som forsøger at manøvrere sig uden om de to horn, for derved at vise, at der slet ikke er et dilemma, der truer internalisme. Formålet med kapitel V er at vise, at begge, hvad jeg kalder manøvrestrategier, mislykkes i deres hensigt.

I sidste og konkluderende kapitel vender vi kursen fra negative argumenter imod internalisme og henimod positive argumenter for eksternalisme. Formålet her er ikke at fremstille en fuldstændig eksternalistisk begrundelsesteori. Formålet er derimod at vise, at de intuitioner, der i kapitel III umiddelbart synes at virke som evidens for internalisme, anskuet i den rette fortolkning, i stedet bør betragtes som evidens for eksternalisme. Men jeg imødegår også internalistiske intuitioner, der hævder, at bevidst adgang til en formodnings begrundelse kan være styrkende eller ligefrem nødvendig for, at en formodning kvalificerer sig til viden. Kapitel VI er altså til dels også en imødegåelse med internalistiske intuitioner. Jeg konklusion er dog at internalisme bør afvises som en generel begrundelsesteori. Dvs. internalistisk begrundelse er ikke en nødvendig betingelse for viden.

På baggrund af vurderingen om, at eksternalisme godt kan imødekomme intuitioner, der i første omgang ses som modevidens på eksternalisme, samt at internalisten står i et fatalt dilemma, konkluderer jeg afslutningsvist, at internalisme er en for streng begrundelsesteori.

Teoriene, som denne specialeafhandling bygger på, bør i høj grad tilskrives tænkere, som har været til stor inspirationskilde for mig. Her bør især nævnes Alvin Goldman, Laurence Bonjour og Michael Bergmann. Især sidstnævntes filosofi spiller en stor rolle for specialet, da det er af den, at Internalistens dilemma, er blevet udførligt fremstillet. Det mest centrale argument i teksten, kan jeg altså takke Bergmann for.

Specialeafhandlinger bringer dog også nye argumenter med sig. Især kapitel V og VI indeholder friske vinkler. Argumenterne imod de to manøvrestrategier i kapitel V er mine egne. Særligt relevant er den måske hidtil usete tese, jeg fremlægger i kapitel VI. Min tese er at viden og epistemisk inkompetence er kompatibelt – at epistemisk kompetence ikke er en forudsætning for viden. Min hypotese er at sådan en teori kan give os en helt ny måde at betragte epistemiske spørgsmål og cases på.

I. Indføring i Specialets Begreber og Metodologiske Grundlag

I dette redegørende kapitel specificerer og bestemmer jeg de begreber og grundlæggende præmisser, som nærværende specialeafhandling baserer sig på. De bestemmelser jeg stipulerer i kapitlet her, vil blive anvendt i resten af kapitlerne og er derfor af stor betydning.

Her er en kort gennemgang af kapitlet. Første afsnit præsenterer specialeafhandlingens metodologiske udgangspunkt, samt giver rede for erkendelsens elementer og elementernes indbyrdes sammenhæng. I 1.1.1. udredes hvordan jeg anvender begrebet 'tilstrækkelig begrundelse' og fremstiller distinktionen mellem begrundelsesbetingelsen for viden og begrundelseskriterier. Afsnit 1.2. fremstiller distinktionen mellem følgesluttede domme og ikke-følgesluttede formodninger, præsenterer princippet for begrundet følgeslutning og belyser relevante implikationer på begrundelsesbetingelsen for viden. I afsnit 1.3. forklarer jeg begreberne 'J-faktor' og 'omstøder' og deres relation til en formodnings begrundelsesstatus. I sidste afsnit præsenterer jeg såkaldte funderingskrav, der er relevant for fremstillingen af internalisme-eksternalisme striden.

1.1. Erkendelsens elementer

Standardopfattelsen af hvad viden er eller bør analyseres, er at viden er en tilstrækkeligt begrundet, sand formodning + x (ukendt faktor). Dette speciale tager del i denne opfattelse. At tage del i denne opfattelse er afgørende for at forstå afhandlingen. Jeg dedikerer derfor afsnittet her, til at beskrive dette meget generelle billede af viden. Lad os benævne denne opfattelse med betegnelsen 'post-Gettier opfattelsen af viden'.

Ifølge post-Gettier opfattelsen af viden, involverer viden et propositionelt forhold. Dvs. at en agent kun har viden om y, hvis hun står en bestemt formodningsrelation til en proposition om y, der er sand (Hanks, 2009). Den faglige term for 'formodning' er derfor en form for 'propositionel attitude'. En formodning er en attitude, der udgør en vurdering af sandheden af en proposition. At-sætninger eller udsagnsled (eng. complement clause) refererer til propositioner og en agent står i en formodningsrelation til proposition p, ved at formode 'at p'.² Standardopfattelsen af forholdet mellem sande formodninger og de kendsgerninger de udsiger noget om, er at der er et *korrespondensforhold* mellem propositionen og kendsgerningen. Så hvis formodningen 'at p' er sand, så korresponderer 'p' med en kendsgerning.

Andre opfattelser af viden, hævder at viden ikke nødvendigvis indeholder et propositionelt forhold. F.eks. er Gilbert Ryle berømt for at mene, at viden kan være kropslig, altså et *viden-hvordan* i stedet for et *viden-at* (Ryle, 2009). Andre har argumenteret for at der eksisterer bekendtskabsviden eller fænomenologisk viden, der heller ikke kan opstilles i at-sætninger (Roberts & Wood, 2007). Formålet her er ikke at vurdere, hvorvidt disse alternative opfattelser af viden har noget på sig. Det er derimod at gøre det klart, at min brug af 'viden', alene henviser til propositionel viden, også selvom der skulle være andre former.

² Jeg tager her udgangspunkt i den såkaldte tese om den 'relationelle analyse af propositionelle attituder': formodninger er relationer til propositioner (Hanks, 2009).

Viden indebærer at agenten formoder en proposition, der er sand. Men det er ikke nødvendigvis altid korrekt. Ifølge post-Gettier opfattelsen af viden kan jeg godt have en sand formodning uden samtidig at vide formodningen. En af de bedste måder at se dette på, er at man kan have ret i noget, men af de forkerte grunde. En konspirationsteoretiker kan have en sand antagelse om, at der har været fremmede væsener på Jorden, fordi han har fulgt bestemte kilder på de sociale medier og YouTube, der præsenterer materiale, der angiveligt beviser det. Men antagelsen om, at der har været fremmede væsner på Jorden kan være sand af grunde, der intet har med det pågældende materiale at gøre. For Jorden kunne have haft udenjordisk besøg, før menneskets eksistens eller uden for den menneskelige erkendelses rækkevidde i det hele taget, og det postulerede bevismaterielt, kunne være falsk. En fornuftig reaktion på sådan en case er, at konspirationsteoretikeren ikke har viden, selvom hans formodning er sand. For hans formodning synes at bygge på et forkert grundlag, da hendes evidens ikke er forbundet med den kendsgerning, at der har været rumvæsner på jorden. Ifølge post-Gettier opfattelsen af viden kan en agent ikke vide 'at p', hvis hun tror 'at p' på et forkert grundlag.

Viden er altså mere end blot sand antagelse ifølge post-Gettier opfattelsen. Det er derfor, at viden også er betinget af tilstrækkelig begrundelse og en ukendt faktor x. Ifølge opfattelsen har en agent viden om p hviss. hendes formodning om p er sand, tilstrækkeligt begrundet og x; hvilket er at sige, at disse betingelser, hver især er nødvendige og tilsammen tilstrækkelige for viden. Dette speciale drejer sig kun om den ene betingelse i analysen. Den drejer sig om betingelse om tilstrækkelig begrundelse.

Denne betingelse for viden, handler helt overordnet om at agenten, skal formode på baggrund af epistemisk gode grunde, for at formodningen kan kvalificere sig som viden. Dette efterlader dog en masse uklarheder. Hvilke grunde er epistemisk korrekte? Hvad er forholdet mellem de epistemiske korrekte grunde og formodningen? Særligt relevant: er det påkrævet af agenten, at hun har bevidst adgang til grundende? Afhandlingen angår alle disse spørgsmål.

Selvom vi er interesseret i betingelsen om tilstrækkelig begrundelse, lad os kort redegøre for den sidste (ukendte) betingelse. Den sidste og tredje betingelse for viden, det jeg kalder x, har undergået yderst

meget debat. x er den ingrediens for viden, der angiveligt er i stand til at forklare, hvorfor såkaldte Gettier-style cases kan forhindre en sand og tilstrækkelig begrundet formodning, i at være en instans af viden. Opfindelsen af nærmest en overflod af varierende Gettier-style cases, udspringer af Edmund Gettiers berømte tankeeksperimenter fra 1963, der viste, at viden ikke tilstrækkeligt kan forklares som en tilstrækkeligt begrundet, sand formodning. F.eks. bevidner et af hans tankeeksempler om Smith, der af de rigtige grunde formoder, at en af hans kollegaer Jones ejer en Ford. Det viser sig dog, at det ikke er den kollega Smith tror ejer Ford'en, men i stedet en anden af hans kollegaer, Brown. Således har Smith ikke viden selvom hans formodning er sand og tilstrækkelig begrundet.

Siden Gettiers tankeeksperimenter blev udgivet er der gjort gentagne forsøg på at identificere x , så det kan forklares, hvad det er, at f.eks. Smith mangler, for at have viden i casen. At finde den korrekte analyse af, hvad der mangler i Gettiers-style cases, har dog vist sig uhyre besværligt. Grunden hertil er i høj grad, at processen henimod en afklaring på x endda har været tiltagende problematiseret ved, at nye Gettier-style cases konstant er dukket op, der hver især kræver deres egne specifikke løsninger. Til den dag i dag, har epistemologer stadig ikke fundet fælles fodslag om x . Nogen har på baggrund af denne besværlighed, helt forkastet post-Gettier opfattelsen af viden (særligt prominent kan her nævnes Timothy Williamson). Det er ikke relevant for dette speciale at dykke dybere ned i denne debat og heller ej at vurdere, hvad x indebære. Men jeg lader læseren huske på, at mine løbende diskussioner af begrundelsesbetingelsen for viden, ikke er et udtryk for, hvad der forklarer viden tilstrækkeligt. Det der fokuseres på, er alene den nødvendige betingelse for viden, der kaldes tilstrækkeligt begrundelse.

1.1.1. Terminologi af 'tilstrækkelig begrundelse'

I løbet af min afhandling vil jeg ofte anvende vendinger som 'tilstrækkeligt begrundet formodning' eller 'formodning der er tilstrækkeligt begrundet' eller simpelthen bare 'tilstrækkelig begrundelse'. Når jeg anvender sådanne vendinger, så implicerer jeg, at formodningen er tilstrækkeligt nok begrundet til at

opfylde den nødvendige begrundelsesbetingelse for viden, hvilket indebærer, at hvis formodningen også er sand og opfylder x, så har agenten viden.

Det er dog en kompliceret affære at identificere, hvad der gør en begrundelse tilstrækkelig til at kvalificere formodningen til viden. Problemet består især i, at tilstrækkelighed i forhold til viden, er forskellig fra kontekst til kontekst. Min begrundelse f.eks. for at formode, at det er torsdag i dag, behøver bl.a. et noget mindre evidensgrundlag, end beskyldninger om, at en bestemt person har begået et manddrab. Om en person har tilstrækkelig begrundelse, må altså vurderes ud fra, hvad viden kræver i specifikke tilfælde. En måde epistemisk internalisme og eksternalisme distinkteres på, er at internalisme hævder, at bevidst adgang til begrundelsen for en formodning, er nødvendig i *alle* kontekster, for at formodningen er tilstrækkeligt begrundet til at kvalificere sig til viden. Eksternalisme kan gå med til, at bevidst adgang kun er nødvendig i nogen kontekster.

En ting til, der er relevant for begrebet 'tilstrækkelig begrundelse', er at den altid implicerer, at en agent er indblandet. En 'tilstrækkeligt begrundet formodning' implicerer, at '*agenten er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning*' eller at '*agenten formoder med tilstrækkelig begrundelse*'. Det er altså en grundantagelse i specialet, at 'tilstrækkelig begrundelse', nødvendigvis indebærer, at agenten er involveret på en eller anden måde. Begrundelse, ligesom formodninger og viden, er noget agenter har. Der findes ikke sådan noget som agentneutral viden eller begrundelse. Men læser bedes være opmærksom på, at denne antagelse, ikke nødvendigvis implicerer, at agentens bevidsthed er involveret i begrundelsen (eller viden). Så antagelsen forudsætter ikke, at internalisme er sandt.

En yderlige vigtig distinktion skal tilføjes. Jeg skelner mellem *begrundelsesbetingelsen for viden* og *begrundelseskriterier*. Begrundelsesbetingelsen for viden designerer den nødvendige betingelse, der indgår i analysen af viden, ifølge post-Gettier opfattelsen af viden. Et begrundelseskriterium derimod, er en stipuleret nødvendig betingelse for begrundelsesbetingelsen for viden. Eksternalister og internalister er ofte enige om, at viden kræver begrundelsesbetingelsen for viden, men er uenige om, hvilke begrundelseskriterier, den omfatter. Mere konkret er de uenige om hvorvidt tilstrækkelig begrundelse

kræver begrundelseskriteriet om at agenten har bevidst adgang til formodningens evidens. Vi vender tilbage til dette i kapitel II.

1.2. Begrundelse og Formodningsdannelse

Et andet vigtigt aspekt af denne afhandling angår forholdet mellem forskellige kategorier af formodninger og begrundelseskriterier. Der skelnes mellem to kategorier af formodninger eller formodningsdannelser: Der er de formodninger, der er dannet på baggrund af følgeslutning og de formodninger, der ikke er det (Audi, 2011, Part Two). Formodninger der er dannet på baggrund af følgeslutning, er formodninger som er afhængige af andre formodninger, som agenten har. Vi kalder også sådanne formodninger for domme. Domme dannes ved at blive udledt fra propositioner, agenten i forvejen tager som sande. Dette kan være en bevidst såvel som ubevidst proces for agenten. Jeg anvender her begrebet 'afhængig af' til at dække meget bredt over f.eks. 'forårsaget af' eller 'skyld i' at formodningen er dannet eller opretholdes.

Udover domme findes der formodninger, som ikke er dannet på baggrund af følgeslutning. Disse ikke-udledte formodninger kaldes fundamentale formodninger. Fundamentale formodninger er uafhængige af propositioner, agenten i forvejen formoder. De er i stedet dannet på baggrund af induktion og afhænger af eksterne inputs eller kilder, eksternt agentens formodningssystemet. Formodningsdannelse på baggrund af eksterne inputs, er ofte associeret med empirisk erkendelse, men kan i princippet også erfares via introspektion.

Det er den almindelige opfattelse, at en formodnings begrundelsesstatus er betinget af, hvad formodningen afhænger af. Dvs. en formodning er kun begrundet, hvis den afhænger af noget, der er tilstrækkeligt begrundende for formodningen. Derfor afhænger en doms begrundelsesstatus af de formodninger som den er udledt af, mens en fundamental formodnings begrundelsesstatus, afhænger af de eksterne inputs, som den afhænger af. Hvis kilden til dom ikke er tilstrækkeligt begrundende, så er dommen ubegrundet, og tilsvarende for fundamentale formodninger.

Denne afhandling tager udgangspunkt i den epistemologiske tradition, der kaldes epistemisk fundamentalisme. Ifølge epistemisk fundamentalisme, afhænger alle domme ultimativt af agentens fundamentale formodninger. Kun hvis agentens fundamentale formodninger er tilstrækkeligt begrundet, kan agentens domme, derfor være begrundet. Dommen er altså deduktioner af præmisser, der kan føres tilbage til agentens erfaring.

Et vigtigt begrundelseskriterium for domme, som ikke gælder for fundamentale formodninger, er følgende: for at en dom kan være begrundet, skal det sæt af propositioner den er udledt fra, nødvendigvis også være tilstrækkeligt begrundet. Vi kalder dette begrundelseskriterium for *princippet for begrundet følgeslutning*. Lad os definere princippet således

PBF: En domsfældelse er kun begrundet, hvis det sæt af formodninger, som det er udledt af, selv er tilstrækkeligt begrundet.

Antag at p er udledt fra sæt af propositioner p_n . Det følger af dette begrundelseskriterium, at p ikke er en begrundet formodning, hvis ikke p_n er tilstrækkelig begrundelse for p . På samme måde kan p ikke fungere som tilstrækkelig begrundelse for en tredje proposition q , hvis p_n ikke er tilstrækkelig begrundelse for p . For ifølge PBF kan p kun fungere som tilstrækkelig begrundelse for q , hvis p er tilstrækkeligt begrundet af p_n .

Selvom PBF ikke er et begrundelseskriterium for fundamentale formodninger, så er fundamentale formodninger ikke mindre epistemisk problematiske. Er der overhovedet nogen inputs eksternt agentens formodningssystem, der er tilstrækkeligt begrundende? Hvis ja, bør agenten kunne vide at disse fundamentale formodninger begrunder hendes domme? Et vigtigt tema i denne afhandling er forholdet mellem domme og fundamentale formodninger. Dette forhold udgør et problem, der synes særligt problematisk for internalister, at løse (se især afsnit 4.2).

1.3. Begrundelsesstatus og J-faktorer

Jeg fastslog tidligere at tilstrækkelig begrundelse som nødvendig betingelse for viden, kan betegnes som et krav om, at agenten skal formode sin formodning af epistemisk korrekte grunde. Forskellige begrundelsesteorier er uenige om, hvilke grunde, der tilhører til gruppen af epistemisk korrekte. Jeg betegner en kategori af grunde, som er epistemisk korrekte i forhold til bestemt begrundelsesteori, for en J-faktor (eng. Justifier) ifølge den begrundelsesteori. I dette afsnit vil jeg gøre rede for forholdet mellem J-faktorer, formodningers begrundelsesstatus og formodningsomstødelse-eller annullering.

Lad os først specificere begrebet J-faktor, med en definition. Jeg er her særligt inspireret af Alvin Goldmans (Alvin Goldman, 2009) definition, som jeg finder rammende. Min Definition på J-faktorer er følgende

DJ: En J-faktor er enhver kategorisk egenskab, betingelse eller kendsgerning for en formodning F, som tilføjer relevant positiv effekt på F's begrundelsesstatus.³

Det afgørende ved J-faktorer ifølge DJ er, at J-faktorer er relevante for formodningens begrundelsesstatus. Så hvis tilstedeværelsen af en grund, ikke tilføjer relevant styrkelse af en formodnings begrundelsesstatus, så er grunden ikke en J-faktor. Jeg tager denne stipulation som generelt ukontroversielt blandt begrundelsesteoretikere. Hvad der ikke er ukontroversielt, er hvilke grunde, der faktisk er relevante for styrkelsen af formodninger og derfor J-faktorer.

DJ er åben overfor, hvilke slags grunde, der kan betegnes som en J-faktor. Ifølge DJ har alt lige fra evidens til processer, videre til relationer og årsager, fra interne kendsgerninger til eksterne kendsgerninger, potentialet til at kunne blive kategoriseret som J-faktorer. Det er derfor en implikation

³ DJ adskiller sig fra Goldmans definition, ved at hans også inddrager egenskaber, betingelser eller kendsgerninger for en propositionel attitude, som har en relevant *negativ effekt* på attitudes begrundelsesstatus. Denne funktion tilskriver jer i stedet omstødere.

ved DJ, at grunde, også kan komme i disse variationer. Men det er op til den enkelte begrundelsesteori at vurdere, hvilke kategorier af grunde, der bør kategoriseres som J-faktorer. Som sagt anvender jeg 'J-faktor' som en kategori af epistemisk korrekte grunde *i forhold til* en specifik begrundelsesteori. Betegnelsen 'grund' anvender jeg derimod mere generelt, om en mulig kandidat, til at kunne være kategoriseret som J-faktor af en uspecificeret begrundelsesteori.

Selvom begrundelsesstatussen af en formodning forstærkes af J-faktorer, betyder det ikke nødvendigvis, at formodningen er tilstrækkeligt begrundet, hvis den begrundes af J-faktorer. Grunden hertil kan have to forklaringer. Den ene forklaring er at J-faktorerne ikke er stærke eller talrige nok, til at gøre formodningen tilstrækkeligt begrundet i den specifikke kontekst. Den anden forklaring er at begrundelsen omstødes.

Hvad vil det sige at en begrundelse omstødes? Omstødelse betyder ifølge min analyse, at begrundelsen bør annulleres eller suspenderes, fordi agenten har omstødere (eng. defeaters). Hvis en begrundelse omstødes, så er formodningen ikke tilstrækkeligt begrundet. Omstødelse af en begrundelse er resultatet af, at agenten har et tilstrækkeligt antal omstødere. En omstøder er en slags modevidens eller modgrund, der har den modsatte funktion af en J-faktor. En omstøder tilføjer altså relevant negativ effekt på en formodnings begrundelsesstatus. Så en omstøder, er det modsatte af en J-faktor. Begge er relevante for begrundelsesstatussen af en formodning, men hvor J-faktorer styrker begrundelsen af en formodning, så svækker omstødere den.

1.4. Funderingskravet

Vi har set at tilstedeværelsen af J-faktorer for en formodning er nødvendig for, at formodningen kan være tilstrækkeligt begrundet. Begrundelsesbetingelsen for viden kan dog ikke indfris alene ved tilstedeværelsen af tilstrækkelige J-faktorer. Det er nemlig yderligere nødvendigt, at formodningen er *funderet* korrekt i J-faktorerne. Dette begrundelseskriterium kaldes funderingskravet (eng. the basing relation/requirement).

Funderingskravet markerer forskellen mellem det at agenten har de rigtige grunde for en formodning og det, at agenten formoder formodningen på baggrund af de rigtige grunde. Kun i sidste tilfælde kan de rigtige grunde fungere som J-faktorer for formodningen. Man kalder også disse to forskellige tilfælde for henholdsvis *propositionel begrundelse* og *doksastisk begrundelse* (Mittag, 2002). Propositionel begrundelse henviser til, hvad agenten på baggrund af evidens hun har, er begrundet i at formode (uafhængigt om hun formoder det eller ej). Doksastisk begrundelse på den anden side, henvender sig spørgsmålet om hvorvidt en formodning, er forbundet til på passende vis til de grunde, den afhænger af (Korez, 1997). Kun doksastisk begrundelse indebærer, at formodningen er korrekt funderet i J-faktorer. Det er derfor korrekt at sige, at nærværende speciale omhandler doksastisk begrundelse.

En begrundelsesteori er karakteriseret ved, hvordan den stipulerer, at korrekt fundering efterleves dvs. hvordan den mener at Funderingskravet efterleves. Jeg dedikerer derfor følgende udlæg af funderingskravet til at give overblik, til senere diskussioner. Lad mig fremlægge funderingskravet på følgende måde

FK: En agent er kun tilstrækkeligt begrundet i sin formodning F, hvis F er korrekt funderet i de grunde som F's begrundelsesstatus afhænger af

Det er impliceret i FK at funderingen ikke kan finde sted, hvis dets relata (formodningen og J-faktorerne) ikke eksisterer. Jeg vurderer at FK som jeg udlægger det her, er nogenlunde ukontroversiel på tværs af begrundelsesteorier.⁴ Man er enig i, at grunde kun kan yde begrundelse på en formodning, kun hvis grundene og formodningen står i korrekt relation til hinanden. Langt fra alle epistemologer beskæftiger sig med funderingskravet eller bekendtgøre sig eksplicit til bestemte derom omhandlende teorier. Min vurdering er dog, at sådanne bekendtgørelser, er implicite i de fleste erkendelsesteorier.

⁴ Ikke alle epistemologer er dog enige i at korrekt fundering bør ses som et begrundelseskriterium, se f.eks. (Silva, 2015)

Hvad der hersker uenighed om er, hvad 'korrekt fundering' vil sige. Den traditionelle opfattelse af hvad der er involveret ved korrekt fundering, er at formodningen er forårsaget eller kausalt opretholdt af de rigtige grunde (Korez, 1997). Ifølge denne opfattelse opfylder en formodning funderingskravet, hvis de rigtige grunde er årsagen til, at agenten har formodningen. Andre derimod f.eks. Logan Gage hævder, at korrekt fundering, alene består i, at agenten i sin bevidsthed, tillægger formodningen grunde, hvad han kalder begrebsanvendelse (Jeg diskuterer Gages tese i kapitel V)(Gage, 2016). endnu andre mener, at korrekt fundering afhænger af både et kausalt forhold og et bevidsthedsmæssigt forhold mellem de rigtige grunde og formodningen, heriblandt kan nævnes tænkere som Korez og Audi (Audi, 1986; Korez, 1997). Desuden har andre foreslået, at korrekt fundering består i konditionelt forhold (se som eksempel (Evans, 2013).

Da der findes nogenlunde enighed om at FK er et nødvendigt begrundelseskriterium, er den enkelte begrundelsesteoris stipulation af korrekt fundering et veloplagt udgangspunkt til at karakterisere og sammenholde den med andre teorier på. Dette gælder også for striden mellem internalistiske og eksternalistiske positioner. I grove træk kan man sige at internalistiske positioner er tilbøjelige til at mene, at korrekt fundering afhænger af, at agenten har bevidst adgang til de rigtige grunde. Eksternalister benægter det.

II. Internalisme

Dette kapitel har til formål at fremstille internalisme samt distinktionen mellem svag og stærk internalisme. Afsnit 2.2. har til formål at fremstille internalisme og markere forskellen fra eksternalisme ved at identificere minimalbetingelse for, at en begrundelsesteori kan siges at være internalistisk. Afsnit 2.3. angår distinktionen mellem stærk og svag internalisme. Stærk internalisme er stipulationen om, at metabegrundelse er et begrundelseskriterium for viden, svag internalisme at det ikke er det. Sektion 2.3.1. redegøre for stærk internalisme. Sektion 2.3.2. redegøre for svag internalisme, samt betvivler

begrundelsen for at forsvare svag internalisme. Afsnit 2.4 fortolker henholdsvis svag og stærk internalisme i relation til funderingskravet, samt argumenterer for, at de giver forskellige svar på, hvad der opfylder det. Det sidste afsnit 2.5. argumenterer jeg for, at stærk internalisme imødegår visse intuitioner, der udspringer fra overvejelse over epistemiske forventninger i sociale og praktiske kontekster. Men det vi skal gennemgå først, er afsnit 2.1. om evidens og tilgængelighed. Evidens og tilgængelighed er begreber, der er særligt tilknyttet internalisme og analysen af dem har til formål at styrke den generelle forståelse af internalisme og de problemer som positionen medfører.

2.1. Evidens og Tilgængelighed

Dette afsnit angår begrebet evidens. Evidens er den kategori af J-faktorer som en agent har bevidst adgang til, for sin formodning.⁵ Evidensbegrebet er vigtigt, fordi evidens er hvad internalisten hævder nødvendigt for at efterleve begrundelsesbetingelsen for viden. Evidensbegrebet er dog et helt forskningsområde for sig selv (Kelly, 2008). Mit mål er hverken at redegøre for hele dette område eller forsvare en bestemt evidensteori. Målet er derimod at levere et teoretisk overblik over evidensbegrebet og de centrale begreber, som det er forbundet med, samt over teoretiske problematikker i forbindelse med evidens.

En essentiel betingelse ved evidens, er at agenten skal *have bevidst adgang til* den. Men jeg har indtil nu ufortrødent anvendt begrebet 'bevidst adgang', uden at udfolde det nærmere. At en agent har bevidst adgang til evidens *e*, betyder at *e* enten fremtræder i agentens bevidsthed, eller at den er tilgængelig for hende i sin bevidsthed. At en evidens fremtræder i agentens bevidsthed betyder, at hun tænker eller erfare evidensen på det aktuelle tidspunkt. En måde at karakterisere fremtrædelse af en evidens *e* på, er at beskrive den som et intenderet indhold, i relation til et subjektivt *Jeg* (agenten), der tænker, erfarer, eller erindrer *e*. Nogle internalister mener, at evidens nødvendigvis fremtræder aktuelt i agentens bevidsthed (som eksempel se (Feldman, 2004)). En mere plausibel tese, mener jeg, er at en agent godt kan have

⁵ Sommetider er evidens modevidens. Modevidens hører til kategorien af omstødere, nemlig den kategori af omstødere, der fremtræder eller er tilgængelige for agentens bevidsthed. Modevidens er evidens, der har evnen til at omstøde begrundelsen af en formodning, hvis den er tilstrækkelig stærk, i forhold til konteksten.

evidens, som kun er tilgængelig i hendes bevidsthed (se som eksempel (Pappas, 2017)). Vi kalder også disse to forskellige former for bevidst adgang for henholdsvis aktuel adgang og potentiel adgang.

Den evidens som er tilgængelig for potentiel adgang, henviser til evidens som agenten alene via refleksion kan genkalde for sig i sin bevidsthed (Bergmann, 2006). Potentiel adgang er altså adgang nødvendigvis til *refleksiv evidens*. Refleksiv evidens, er ifølge den normale opfattelse forbundet med erindring og rationel intuition. Et kompliceret spørgsmål er hvorvidt input fra sådanne erkendelseskilder, skal være tilgængelige for agenten, for at være tilgængeligt nok til at frembringe input, der kan betragtes som evidens. At inddrages absolut alle grunde, en agent potentielt kan frembringe i sin bevidsthed, uanset hvor usandsynligt det er, synes at være et for rumligt evidenskriterie. Det synes f.eks. kontraintuitivt, at en agent har evidens, som kun er tilgængelig for hende, i meget unikke omstændigheder.

Feldman kalder en stipulation om den korrekte grad af tilgængelighed, nødvendig for evidens, for et psykologiske adgangskriterium (Feldman, 2004). Et psykologisk adgangskriterium stipulerer, hvorvidt en agent har evidens på et givent tidspunkt, i forhold til hvorvidt den er tilgængelig for hende, i en bestemt kontekst. Hvad adgangskriteriet bør bestå i, er en kontroversiel sag. Jeg vil lade internalister om at bedømme, hvad et korrekt adgangskriterie præcist bør involvere. Men jeg vil mene, at et godt sted at starte, er at anerkende, at evidens hverken nødvendigvis er noget agenten har aktuel adgang til, men heller ikke noget som agenten kun i meget sjældne situationer, kan have bevidst adgang til. Evidens er grunde, agenten har *relativ* let tilgængelig i agentens bevidsthed. Adgangskriteriet bør balancere og tage hensyn til kontekst.

Der er et sidste relevant berøringspunkt af evidensbegrebet, jeg gerne vil belyse. Evidens kan enten være begrebslig (propositionel) eller ikke-begrebslig (ikke-propositionel). Begrebslig evidens er evidens, der indeholder et propositionelt forhold (se 1.1). Modsat ikke-begrebslig evidens, involverer begrebslig evidens domsfældelse og følgeslutning, udledt fra andre formodninger. Begrebslig evidens tilhører altså den gruppe af J-faktorer, der afhænger af andre propositioner (se evt. 1.2.). Ikke-begrebslig evidens derimod, tilhører gruppen af J-faktorer, der ikke afhænger af andre propositioner dvs. de er ikke dannet

på baggrund af følgeslutning. Ikke-begrebslig evidens er forbundet med induktiv eller empirisk erkendelse. Som eksempel: At jeg perciperer min hånd foran mig, er ikke-begrebslig evidens for, at jeg har en hånd, for så vidt, jeg ikke har begrebsliggjort denne fremtrædelse f.eks. ved at reflektere over, at jeg perciperer min hånd.

Refleksiv evidens synes nødvendigvis at være begrebslig. Grunden hertil er at refleksive processer indebærer dannelse af begrebsrelationer mellem propositioner, der er indlejret i agentens hukommelse. Hvis jeg overvejer hvor katten befinder sig og via denne overvejelse erindrer, at katten bliver passet hos naboen, så har jeg dannet en begrebsrelation mellem propositionen katten er ikke her og katten er hos naboen. Jeg har dannet en formodning på baggrund af evidens, der var tilgængelig for mig og som ud fra mit subjektive perspektiv virker relevant for begrundelsen af propositionen katten er hos naboen. Bevis på at refleksiv evidens er begrebslig, er altså, at refleksiv evidens nødvendigvis står i en begrebsrelation til øvrige propositioner. Evidens kan ikke stå i begrebsrelation til andre propositioner, uden af være begrebslig. Internalister har dog modsagt sig denne antagelse (se som eksempel (Bonjour, 2006; Hasan, 2013a). Det er dog umådeligt svært, for ikke at sige umulig, at se, hvordan en refleksiv proces kan undgå at involvere begrebsrelationer.

Min antagelse er, at de kategorier som evidens kan grupperes i og som jeg i afsnittet her har fremstillet, er kategorier en internalist nødvendigvis må operere indenfor. Der findes ikke evidens en agent, hverken har aktuel eller potentiel adgang til. Der findes heller ikke evidens, der hverken er begrebslig eller ikke-begrebslig. kategorierne kan skematiseres, så vi ser deres indbyrdes forhold.

	Begrebslig evidens	Ikke-begrebslig evidens
Aktuel adgang	(+)	(+)
Potentiel adgang	(+)	(÷)

Skemaet viser at man kan have aktuel adgang til både begrebslig og ikke-begrebslig evidens. Men man kan kun have potentiel adgang til begrebslig evidens. Grunden til at man ikke kan have potentiel adgang

til ikke-begrebslig evidens, er at potentiel adgang indebære en reflektiv proces, hvilket der nødvendigvis involverer begrebsanvendelse.

Skemaet over de fire kategorier af evidens og tilgængelighed, samt deres indbyrdes forhold, giver et begrebsapparat, der er nyttig i fremstillingen af internalisme. Hust at internalisme kan opdeles mellem svag og stærk internalisme. Som vi skal se, er stærk internalisme forpligtiget på et begrundelseskriterium om, at reflektiv evidens er nødvendig, for at efterleve begrundelsesbetingelsen for viden. Men en internalist behøver ikke nødvendigvis at være enig deri. Hun kan nemlig forsvarer svag internalisme. Før jeg uddyber dette nærmere, lad mig kort gøre det klart hvad internalisme, til forskel fra eksternalisme, er.

2.2. Internalisme

Før jeg fremstiller distinktionen mellem svag og stærk internalisme vil jeg gerne gøre det klart, hvad internalisme er og hvad der adskiller positionen fra eksternalisme. En måde at gøre dette på, er ved at finde frem til minimalbetingelsen for internalisme. Dvs. den betingelse, der markerer forskellen mellem internalister og eksternalister. Dette afsnit af dedikeret til dette formål.

Jeg vil finde frem til minimalbetingelsen for internalisme, med udgangspunkt i de bestemmelser jeg indtil nu har fremlagt. I forrige kapitel gjorde jeg redefor for det princip, at viden forudsætter at være begrundet af J-faktorer. Begrundelsesteorier er generelt forpligtiget på at følge dette princip og det gælder derfor også for internalisme. Lad mig her fremlægge princippet således

P: En agent A er kun tilstrækkeligt begrundet i sin formodning F, hvis F er begrundet af et sæt af J-faktorer j

P er et grundlæggende epistemisk princip, som jeg ikke kan forestille mig, at nogen epistemolog nogensinde ville anfægte.

P adskiller ikke internalister og eksternalister. Det der adskiller internalister fra eksternalister, er at internalister stipulerer, at der er et sæt af pågældende J-faktorer for en formodning, som agenten skal have bevidst adgang til. Dette sæt af pågældende J-faktorer, er hvad der betegnes som agentens evidens. Vær opmærksom på, at internalisten ikke behøver at hævde, at agenten skal have bevidst adgang til *alle* J-faktorerne for hendes formodning. En begrundelsesteori, der hævder, at blot *et* medlem af gældende J-faktorer, skal være evidens, er tilstrækkeligt for at være en internalistisk teori.

At agenten skal have adgang til et sæt af pågældende J-faktorer for en formodning, er hvad der udgør minimalbetingelsen for internalisme. Jeg definerer minimalbetingelsen således

MiB: En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer *j* og (ii) A har (potentiel) bevidst adgang til mindst et medlem af *j*, der er A's evidens *e* for F

MiB markerer forskellen mellem internalisme og eksternalisme. Hvis en teori stipulerer MiB så er teorien internalistisk.

Det er frit for en internalist at vurdere, hvorvidt den stipulerede adgang, skal være aktuel eller potentiel. Nogle internalister vil hævde, at den skal være aktuel (Feldman, 2004), andre at den blot skal være potentiel (Pappas, 2017). På samme måde er det frit for internalisten at vurdere, hvorvidt evidens skal være begrebslig eller ikke-begrebslig, eller om delsættet af J-faktorer, kan indeholde både begrebslig eller ikke-begrebslig evidens.

2.3. Stærk Internalisme og Svag Internalisme

Vi vender os nu imod distinktionen mellem stærk internalisme og svag internalisme. Skellet mellem disse to positioner er trukket af Bergmann (Bergmann, 2006). Ifølge Bergmann hævder stærk internalisme, at evidens for en formodning kun kan gøre formodningen doksastisk begrundet, hvis agenten har metaevidens, for den. Dvs. Evidens skal også fremtræde som relevant begrundelse for formodningen, ud

fra agentens subjektive perspektiv, for at begrunde agenten i sin formodning. Svag internalisme benægter dette. De to positioner er altså gensidigt udelukkende. Lad os begynde med stærk internalisme.

2.3.1. Stærk Internalisme

Mange internalister har opfattet IS som en mangelfuld stipulation af, hvad internalisme bør forsvare. Versioner af stærk internalisme, finder vi hos prominente filosoffer såsom BonJour, Audi og Fumerton (Audi, 1986; BonJour & Sosa, 2003; Hasan, 2013a). Formålet med denne sektion er at fremstille stærk internalisme klart og præcist. Længere nede vil jeg præsentere de centrale argumenter for stærk internalisme.

Ifølge stærk internalisme er det svært at se, hvorfor bevidst adgang til evidens, kan have nogen epistemisk værdi for en formodning, hvis agenten ikke selv er i stand til at forestille sig eller se, at evidensen har denne værdi. Stærk internalisme tilføjer derfor, at det er nødvendigt, at agenten skal være begrundet i at anvende sin evidens for formodningen. Vi kan belyse stærk internalisme, ved at tilføje MiB, med denne stipulation og definere stærk internalisme således

IS: En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) A har (potentiel) bevidst adgang til mindst et medlem af j , der er A's evidens e for F, og (iii) A er i stand til alene via refleksion at *forestille sig*, at e er relevant for begrundelsen af F.

Delkriterie (iii) er hvad der markerer forskellen mellem stærk internalisme og minimalbetingelsen for internalisme. (iii) er et begrundelseskriterie om, at agenten skal være i stand til at metabegrunde sin formodning. Det er vigtigt her er forstå præcist, hvad jeg mener med metabegrundelse. At metabegrunde sin formodning vil sige, at man alene via refleksion forestiller sig, ser eller mener at ens formodning er begrundet af noget evidens. Hvis jeg formoder at det er søndag, og jeg er i stand til at forestille mig, hvorfor jeg formoder, at det er søndag (f.eks. fordi jeg kan huske, at det står i min kalender), så er jeg i

stand til at metabegrunde min formodning, med denne erindring. Det er centralt her er, at jeg har (potentiel eller aktuel) adgang hertil – at metabegrundelsen er tilgængelig for mig i min bevidsthed.

En afslappet opfattelse af adgangskriteriet for metabegrundelsens tilgængelighed for en bevidsthed, er at agenten blot skal have potentiel adgang til den, for at kvalificere sig til viden. Men det er ikke en nødvendig antagelse - internalisten kan i stedet forsvare den strenge position, at agenten nødvendigvis skal have aktuel adgang til metabegrundelsen for, at formodningen kvalificerer sig til viden. Men det behøver ikke bekymre os her.

Uanset hvilken grad af tilgængelighed en agent har til metabegrundelse, så indebærer metabegrundelse begrebsliggørelse. Grunden hertil er at metabegrundelse essentielt involverer en refleksiv proces. Den involverer en refleksiv proces, fordi dens formål er at gøre agenten bevidst om en begrundelsesrelation mellem evidens på den ene side og formodning på den anden side. Sådant en begrundelsesrelation er nødvendigvis en begrebsrelation mellem propositionen designeret af evidensen og propositionen designeret af formodningen. Metabegrundelse kan ikke indebære ikke-begrebslig evidens, da ikke-begrebslig evidens ikke kan stå i relation til propositioner, uden at den derved begrebsliggøres.

Evnen til at have metabegrundelse for sin formodning er ifølge stærk internalisme, nødvendigt for at opfylde begrundelsesbetingelsen viden. Alle internalister har dog ikke følt sig tiltrukket af et så stærkt begrundelseskriterium. De har i stedet set svag internalisme, som den stærkeste kandidat.

2.3.2. Svag Internalisme

Svag internalisme er tesen om, at bevidsthed og begrundelse ikke behøver, at være stærkere tilknyttet, end hvad minimalbetingelsen for internalisme stipulerer. Dvs. den benægter at metabegrundelse er et begrundelseskriterium. En version af svag internalisme kan f.eks. findes hos Stuart Russell (DePoe, 2012). Lad mig definere svag internalisme således

I_{sv} : En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) A har (potentiel) bevidst adgang til mindst et medlem af j , der er A's evidens e for F, men det er

ikke nødvendigt, at (iii) A er i stand til alene via refleksion at *forestille sig*, at *e* er relevant for begrundelsen af F.

Svag internalisme er altså enig med stærk internalisme delkriterierne (i) og (ii), men afviger ved at benægte (iii).

Vi kan belyse, hvad proponenter af svag internalisme vil være forpligtiget til at argumentere for, ved at se på nogle, at de implikationer positionen har. En interessant implikation ved svag internalisme er f.eks. at en agent A kan være tilstrækkelig begrundet i en formodning F og have adgang til den dertilhørende evidens *e*, uden at have nogen anelse om, at netop *e*, er hvad der begrundet F. Ifølge svag internalisme er det altså tilstrækkeligt at have adgang til den korrekte evidens, men ikke nødvendigt, at agenten kender dens begrundelsesmæssige værdi dvs. hvad den er i stand til at begrunde.

Vi kan belyse svag internalisme yderligere, ved at tilføje til samme case, at A har metabegrundelse for F, men at denne metabegrundelse, i stedet for at spore *e*, forfejlet sporer en anden grund, en grund, der ikke er en J-faktor for F. Ifølge svag internalisme vil denne omstændighed ikke have nogen betydning på F's begrundelsesstatus. Ifølge stipulation om, at metabegrundelse ikke er et begrundelseskriterie, følger det, at A ikke er mindre begrundet i at formode F på baggrund af forkerte grunde, end hun havde været, havde hendes metabegrundelse sporet *e*.⁶ Intuitioner om, hvorvidt sådanne cases kan forsvare svag internalisme, formoder jeg, kan variere fra kontekst til kontekst.

Lad mig allerede her afsløre en tanke jeg har om svag internalisme. Svag internalisme virker ikke så appellerende som stærk internalisme. Grunden hertil er ikke nødvendigvis, at svag internalisme implicere, at man kan være tilstrækkelig begrundet i en formodning selvom man har forfejlet metabegrundelse for den. Problemet er snarere, at det er svært at se, hvorfor det overhovedet er relevant at forsvare svag internalisme. Hvorfor er adgang til evidens styrkende for en formodnings begrundelsesstatus, hvis ikke

⁶ Proponenten for svag internalisme kunne selvfølgelig tilføje andre slags begrundelseskriterier, der vil forhindre A's formodning fra at være tilstrækkelig begrundet. Men det ville være en slags ad hoc løsning.

agenten kender til dens begrundelsesværdi. Min pointe er ikke at hævde, at evidens ikke er et epistemisk gode. Men jeg kan ikke se den epistemiske forskel på følgende to situationer:

Situation a: Agent A har en formodning F ved t , der har et sæt af J-faktorer j^a som A har bevidst adgang til og som derfor er hendes evidens, men som hun ikke kender begrundelsesværdien af.

Situation b: Agent A har en formodning F ved t , der har et sæt af J-faktorer j^a som A ikke har bevidst adgang til.

Situation a og situation b er komplet identiske i forhold til agent, tid, formodning og sættet af J-faktorer. Forskellen er at kun i situation a, men ikke b, har A adgang til sættet af J-faktorer. Men hvilken forskel gør A's adgang til F's evidensgrundlag, når A er uanende om, at dette evidensgrundlag er relevant for begrundelsen af F . Måske findes der gode svar, proponenten af svag internalisme, kunne give tilbage. Men jeg kan ikke se, hvad svarende skulle være. Vi vender tilbage til problemet med den manglende argumentation for at forsvare svag internalisme i kapitel IV.

2.4. Funderingskravet og de to Internalistiske Fløje

Kan vi udfolde distinktionen mellem svag og stærk bevidsthed yderligere? Jeg tror at en belysende måde at betragte stærk internalisme på, er ved at fortolke det, som en bestemt stipulation af funderingskravet.

Genkald min udlægning af funderingskravet fra 1.4:

FK: En agent er kun tilstrækkeligt begrundet i sin formodning F , hvis F er korrekt funderet i de grunde som F 's begrundelsesstatus afhænger af.

Min hævde er, at stærk internalisme er ideen om, at en formodning er korrekt funderet hvis og kun hvis, agenten har adgang til begrundelsesrelationen mellem sin evidens og sin formodning. Hvis dette er

en passende måde at fortolke stærk internalisme på, så følger det, at en proponent for I_{st} vil hævde, at kun hvis agenten alene via refleksion forstår, at hendes evidens er relevant for begrundelse af formodningen, er hun doksastisk begrundet. Grunden dertil er at kun gennem refleksion, kan agenten få adgang til begrundelsesrelationen. Hvis en agent derimod har evidens for en formodning, men ikke adgang til evidensens begrundelsesværdi for den, så er hun kun propositionelt begrundet, ifølge proponenten for I_{st} . Men propositionel begrundelse er ikke hvad vi søger.

Proponenten af svag internalisme kan indvende og hævde, at en agent godt kan være doksastisk begrundelse i sin formodning, selvom hun ikke har metabegrundelse for den. Proponenten for I_{sv} , vil i stedet være tilbøjelig til at hævde, at korrekt fundering handler om, at formodningen er *kausalt forårsaget* på en epistemisk passende måde. At være forårsaget epistemisk passende kunne f.eks. bestå i, at formodningen er forbundet med evidensen via en ikke-afvigende kausal kæde.⁷ Hun kunne tilføje at tilstedeværelsen af en ikke-afvigende kausal kæde ikke implicere at agenten har adgang til evidensens begrundelsesværdi.

Det er klart at svag internalisme såvel som stærk internalisme kan give en konsistent fremstilling af funderingskravet. Men hvor stærk internalisme udlægger funderingskravet som et kriterie, der kun kan opfyldes, hvis agenten har adgang til metabegrundelsen for sin formodning, så udlægger svag internalisme funderingskravet som et kriterie, der skal opfyldes på baggrund af faktorer eksternt agentens bevidsthed. Svag internalisme qua svag internalisme synes derfor ikke at kunne tilbyde nogen væsensforskellig forklaring på funderingskravet, end eksternalistiske begrundelsesteorier. Men det kan derimod stærk internalisme.

2.5. Indledende Intuitioner til Fordel for Stærk Internalisme

Jeg vil gerne udfolde spørgsmålet om motiverne for at forsvare stærk internalisme kontra svag internalisme, lidt nærmere. Ved overvejelse over dette spørgsmål synes intuitionerne at favorisere stærk

⁷ Der er en hel litteratur omkring problemet med afvigende kausale kæder. (McDonnell, 2015)

internalisme. Sådanne intuitioner frembringes, når man reflekterer over sociale og praktiske kontekster. I mange kontekster af det praktiske liv forventes det, at subjektet ikke kun har formodninger, der måske er sande. Det forventes også at subjektet er i stand til at forklare, hvorfor han eller hun har de formodninger han eller hun har, samt at forklaringen synes konsistent og overbevisende. M.a.o. det forventes at subjektet er epistemisk internalistisk rationel. Sådanne forventninger er især tydelige i demokratisk funderede samtaler, i retsvæsenet og i videnskabelige fællesskaber. At kunne begrunde sine formodninger på passende vis er langt henad vejen nødvendigt for at tage del i borgerfællesskaber, i bevisførelse eller blandt fagfælder. Samtidig synes bevægelsen af viden fra person til person i høj grad at være betinget af, at taleren kan overbevise modtageren, hvilket siger meget om læring og aflæring. At det enkelte menneske er i stand til at metabegrunde sine formodninger, er afgørende for at tage del i disse sociale aktiviteter.

Stærk internalisme imødekommer intuitionerne om, at subjekters evne til at begrunde deres formodninger, er en væsentlig epistemisk faktor, i mange sociale og praktiske kontekster. Det gør den fordi adgang til metabegrundelse er en forudsætning for, at agenter kan begrunde sine formodninger overhovedet. Svag internalisme imødekommer derimod ikke sådanne intuitioner. For ifølge svag internalisme kan du være tilstrækkeligt begrundet i en formodning, selv hvis du ikke engang kan give dårlige grunde til hvorfor du har de formodninger du har.

Det de forrige afsnit har afsløret er, at stærk internalisme synes mere appellerende, end svag internalisme. Men at stærk internalisme er mere appellerende end svag internalisme, giver os ikke begrundelse for at favorisere stærk internalisme over eksternalisme. Næste kapitel er dedikeret til dette formål.

III. Eksternalisme og Clairvoyance

Formålet med dette kapitel er at fremføre Laurence Bonjour berømte Normancase imod epistemisk eksternalisme. Normancasen frembringer ifølge Bonjour stærke intuitioner der peger imod den konklusion, at eksternalistiske begrundelseskriterier ikke tilstrækkeligt kan opfylde

begrundelsesbetingelsen for viden. Ikke nok med det hævder BonJour, at casen er et vidnesbyrd for stærk internalisme, ved angiveligt også at vise, at bevidst adgang til metabegrundelsen for en formodning, er et nødvendigt begrundelseskriterium. Disse påstande er alvorlige og BonJour er dristig i at indtage dem, men siden han fremlagde Normancasen tilbage 1985, bliver den stadig bredt diskuteret. Så Normancasen har vist sig ikke at være sådan ligetil at tilbagevise. Derudover er det et godt udgangspunkt at få skabt et begreb om mange internalisters intuitioner og argumenter for at forsvare internalisme. Det er af disse grunde Normancasen skal læses som det mest centrale forsvar for internalisme, i denne afhandling.

Normancasen er først og fremmest en case imod eksternalisme. Derfor dedikerer jeg første del af kapitlet her til en præsentation og fremstilling af eksternalisme. Da eksternalisme kommer i mange forskellige former af teorier og kriterier, vælger jeg at fokusere på blot en af disse. Jeg fokuserer på den version af eksternalisme, der kaldes reliabilisme eller proces reliabilisme. Det gør jeg fordi reliabilisme på den ene side, er den mest fremherskende version af eksternalisme, på den anden side, fordi BonJour især retter Normancasen imod reliabilisme (Gerken, 2020). For at få opbygget et godt greb om hvad eksternalister og internalister er uenige om, vil min fremstilling af reliabilisme ikke blot bestå af en kort skitsering. I stedet vil jeg bestræbe mig på at give en mere dybdegående fremstilling af, både problematikker indenfor teorien, samt udlægge argumenter, for at forsvare den.

Kapitlet indeholder følgende afsnit og sektioner. I 3.1. fremføres standardopfattelsen af reliabilisme. Dernæst fremstiller jeg, hvad jeg finder som to stærke grunde til at omfavne reliabilisme i 3.1.1. I 3.2. skulle vi gerne have den nødvendige forståelse af reliabilisme (eksternalisme), til at gennemgå BonJours indvending imod den. I 3.2.1. og 3.2.2. specificeres BonJours indvending yderligere ved først at vise, hvordan den implicerer, at bevidst adgang er et nødvendigt begrundelseskriterium og dernæst hvorfor Normancasen angiveligt bevidner om stærk internalisme.

3.1. Reliabilisme

Reliabilisme blev første gang fremstillet af Alvin Goldman i 1979 (Alvin Goldman, 2012) og positionen forbindes ofte med ham. Der findes andre udlæg af reliabilisme, men min fremstilling vil tage særligt udgangspunkt i Goldmans version. Reliabilisme i sin mest generelle formulering, er tesen om, at en formodnings begrundelsesstatus alene afhænger af, hvorvidt formodningen er forårsaget pålideligt (Goldman & Beddor, 2016). Dvs. hvorvidt de kausale faktorer forud for formodningen er pålidelige. Hvad der er årsag til en formodning, er ikke nødvendigvis propositioner, agenten har bevidst adgang til. Derfor er reliabilisme en form for eksternalisme.

Lad os tydeliggøre den reliabilistiske tese, ved at formulere den i et begrundelseskriterium vi benævner *pålidelighedskravet*. Jeg definerer pålidelighedskravet således

PK: En agent er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning hvis. formodningen er forårsaget af pålidelige processer.

Pålidelige processer henviser, ifølge Goldman, til en bred kategori af mulige årsager, såsom evidens, understøttende relationer, historiske begivenheder, handlinger og epistemiske kompetencer (Alvin Goldman, 2002, 2009). Ifølge Goldman kan en formodning være tilstrækkeligt begrundet, uden at agenten har evidens for den. Den kunne f.eks. være tilstrækkeligt begrundet alene på baggrund af at være forårsaget pålideligt af agentens epistemiske kompetencer, uden at manifesteringen af disse kompetencer på nogen måde involverer agentens bevidsthed.

En formodning er ikke nødvendigvis begrundet, hvis den er pålideligt forårsaget. En pålideligt forårsaget formodning kan være ubegrundet, hvis den er omstødelig, dvs. hvis den er udsat for interne eller eksterne omstødere. Der kan f.eks. være andre pålidelige processer, der gør formodningens begrundelse ustabil eller upålidelig (Goldman & Beddor, 2016). Det er derfor vigtigt at notere sig, at reliabilisten kun stipulerer, at en pålidelig forårsaget formodning er *prima facie* begrundet (Lyons, 2009).

En fuldt ud tilstrækkeligt begrundet formodning ifølge reliabilisme, er en formodning, der alt taget i betragtning, er forårsaget pålideligt.

Jeg vil gerne gå mere i dybden med, hvad pålidelige processer er. En pålidelig proces aktualiseres som en relation mellem en agent og en kendsgerning, når agenten danner formodninger om sidstnævnte. En pålidelig proces er en funktion ved formodningsdannelsen (Graham, 2012). Det vil bl.a. sige at den er en sandhedsindikator. Dvs. den fungerer som indikator for, hvorvidt formodningen sandsynligvis er sand. Det gør den fordi begrundelsen (altså de pålidelige processer) bidrager til, at formodningen sandsynligvis er sand. Pålidelige processer er karakteriseret ved at være sandhedsbidragende (eng. truth-conducive) (Goldman & Beddor, 2016). De er pålidelige fordi de er sandhedsbidragende.

Særligt for reliabilisme handler begrundelse om en formodnings *herkomst*. En betingelse for at være en J-faktor (dvs. pålidelig proces) er ifølge reliabilisme, at den er en årsag eller kausal faktor for en formodning. Da sekvensen fra årsag til effekt er tidsbetinget, er det, der indikerer om en bestemt formodning er tilstrækkeligt begrundet, altså faktorer, der går tidsmæssigt forud for formodningen. Goldman kalder derfor reliabilisme for en *historisk-drevet* teori (Alvin Goldman, 2015). Dette adskiller reliabilisme fra mange andre begrundelsesteorier, især internalistiske, der stipulerer, at begrundelse afhænger af teleologiske eller normative begreber såsom subjektiv rationalitet eller deontisk udøvelse.

Reliabilisme stor overfor den udfordring at bestemme, hvad 'pålidelighed' består i. Dvs. de skal svare på spørgsmålet: hvad er sandsynligheden for, at en epistemisk proces bidrager til sandheden af en formodning, for at denne proces bør betegnes som pålidelig. Dette problem kaldes også for generalitetsproblemet (Audi, 2011). Der er uenighed om demarkation mellem pålidelighed og upålidelighed generelt og i forhold enkelte processer (Graham, 2012), men en almindelig antagelse er, at den enkelte proces' historiske succesrate, bør fungere som pålidelighedskriterie (Alvin Goldman, 2015). Reliabilister kan f.eks. hævde, at for en given epistemisk proces, er den pålidelig hviss. den har en succesrate på 0.75%. Men bestemmelsen af pålidelighed, har vist sig mere besværlig end som så, da

succesraten bør variere alt efter type proces, det pågældende tidspunkt og konteksten hvori den aktualiseres.

Generalitetsproblemet er nok et af de mest brugte indvendinger imod reliabilisme. Kritikere har bl.a. argumenteret, at det er umuligt at specificerer pålideligheden af relevante typer af processer for partikulære kontekster og at ethvert forsøg på at skematiskere relevante procestyper, derfor er et håbløst projekt. Uden sådan en skematisering, konkluderer kritikerne, kan den epistemiske status af enkelte kontekster af formodningsdannelse, ikke evalueres (Conee & Feldman, 1998). Men det er usikkert, hvor alvorlig denne kritik af reliabilisme, egentlig er. For reliabilisten kan svare, at selvom pålideligheden af en bestemt formodning kan være svær at vurdere, så er det alligevel generelt sandt, at formodningen kun er begrundet hvis og kun hvis den er pålidelig. Reliabilisten bør derfor ikke føle sig mere truet af generalitetsproblemet, end at gå med til at indrømme problemet.

3.1.1. Argumenter for Reliabilisme

Før vi skal se på Normancasen imod eksternalisme og reliabilisme, vil jeg gerne fremføre nogle af de centrale argumenter for reliabilisme. Jeg vil her præsentere blot to argumenter, som jeg ser særligt væsentlige for reliabilisme.

Det første argument for reliabilisme angår det intuitivt appellerende ved ideen om, at god begrundelse og formodningsdannelse essentiel handler om sandhed. Det at forsøge at forstå, give begrundelse og undersøge noget, er helt naturligt forbundet med et ønske om at danne sande formodninger; at erkende sandheden (Audi, 2011, III.11). Vi kan belyse det intuitivt stærke ved denne tese, ved at overveje den omstændighed, at ingen vil holde fast i en formodning, som de samtidig er overbevist om, er upålidelig. På samme måde ville vi afslutte vores begrundende handlinger, hvis vi blev forsikret om sandhedsværdien af den antagelse, vi undersøger sandheden af. Grunden hertil er, at den hele årsag til begrundelsen, synes at være at afgøre antagelsens sandhed eller falskhed. Begrundelse er, ifølge denne hvad jeg mener intuitive tese - et instrument til videnstilegnelse og opnåelse af sandhed.

Hvorfor bekræfter tesen om, at begrundelse er et instrument for videnstilegnelse reliabilisme? Det gør den fordi reliabilismens stipulation om, at J-faktorer nødvendigvis er sandhedsbidragende, netop bygger på denne tese. Sandhedsbidragende og pålidelige processer er intrinsisk forbundet med sandheden, ved kun at være pålidelige, hvis de faktisk eller konditionelt er tilbøjelige til at forårsage sande formodninger. Goldman omfavner eksplicit ideen om, at begrundelse essentielt er et instrument til at tilegne sig viden eller sande formodninger, under banneret af, hvad han kalder veritisme (Alvin Goldman, 2002). Veritisme stipulere at en epistemisk proces er en epistemisk dyd (eller J-faktor), hvis den sandsynliggøre dannelsen af sande formodninger. Ud fra mit synspunkt er veritisme et stærkt udgangspunkt for bestemmelsen af J-faktorer. Det er den netop fordi det virker så intuitivt, at epistemisk adfærd, er rettet imod erkendelse. Det synes klart, at det at have en formodning, forudsætter at man finder den pålidelig. Det er dog usikkert hvorvidt, det er sandt, at begrundelse kun handler om at tilegne sig viden.

Det andet argument for reliabilisme, angår reliabilistens forklaring af muligheden for erkendelse af fundamentale formodninger. Erindre at fundamentale formodninger, er formodninger der er ikke udledt af andre formodninger (se 1.2 i denne afhandling). Jeg henviste tidligere til problemet med at forklare, hvorfor fundamentale formodningen, nogensinde kan være begrundet for en agent at have, når begrundelsesstatussen ikke kan reduceres begrundelsesstatussen af andre formodninger. Reliabilisme har en interessant og simpel løsning på dette problem. Lad mig her fremføre denne.

Goldman opstiller to begrundelseskriterier for formodningsdannelse. Det ene begrundelseskriterie gælder for domme, det andet for fundamentale formodninger. Goldman fremstiller disse begrundelseskriterier således:

S's belief that P ($Bel(P)$) is justified if and only if either

(1) $Bel(P)$ is the output of a belief-independent belief-forming process (BFP) that is unconditionally

reliable, or

(2) Bel(P) is the output of a belief-dependent BFP that is conditionally reliable, and all of the belief inputs to this BFP are themselves justified (Alvin Goldman, 2015)

Begrundelseskriterie (1) angår fundamentale formodninger, begrundelseskriterie (2) angår domme. Goldman ser formodningsdannelse som en proces, der enten kan være pålidelig eller ikke pålidelig. Som vi ved er kun pålidelige processer i stand til at forårsage tilstrækkeligt begrundede formodninger, ifølge reliabilisme. Vi er interesserede i begrundelseskriterie (1), der stipulerer, at begrundelsesstatussen af en fundamental formodning er betinget af, hvorvidt den forårsagende formodningsuafhængige proces, er pålidelig. En formodningsuafhængige proces er i denne sammenhæng, en formodningsdannelse på baggrund af eksternt inputs, agenten modtager fra sine omgivende.

Kriterie (1) er en interessant og simpel forklaring på begrundelsesmuligheden af fundamentale formodninger, fordi (1) blot stipulerer, at det er pålideligheden af samspillet mellem agentens epistemiske fakulteter og de eksterne inputs, der er betingende. Med udgangspunkt i (1) behøver reliabilisten ikke at specificere nærmere hvilke fakulteter og hvilke inputs, der er tale om. (1) tilbyder en generel model for hvordan fundamentale formodninger kan være begrundet, som samtidig er simpel. Som vi skal se i næste kapitel, har internalistiske positioner noget sværere ved at leve samme præstation efter. Frugtbarheden af (1) skal dog tage med forbehold. (1) synes f.eks. ikke at være i stand til, at forklare om der faktisk findes fundamentale formodninger, der er pålidelige. Måske er alle eksterne inputs upålidelige. Men det behøver ikke bekymre os her.

3.2. Normancasen

Vi er nu endelig rystet på til at fremstille, hvad BonJour kalder en grundlæggende indvendig imod eksternalisme (BonJour, 1985). Denne indvending tager sit udspring fra BonJours tankeeksperiment, som

vi her kalder Normancasen. Lad os derfor betragte denne case og dernæst udfolde BonJour argumentation. BonJour fremfører Normancasen således

Norman, under certain conditions that usually obtain, is a completely reliable clairvoyant with respect to certain kinds of subject matter. He possesses no evidence or reasons of any kind for or against the general possibility of such a cognitive power or for or against the thesis that he possesses it. One day Norman comes to believe that the President is in New York City, though he has no evidence either for or against this belief. In fact the belief is true and results from his clairvoyant power under circumstances in which it is completely reliable. (Bonjour, 1985, 41)

Det vi bør forstå ved Normans subjektive situation er, at han oplever mere eller mindre spontant at finde det sandt, at præsidenten er i New York City. Men Norman kan ikke ud fra sit subjektive perspektiv se nogen grund til, at hverken forsvare formodningen eller forkaste den. En specifikation er, at Norman trods formodningens manglende evidensgrundlag, alligevel fastholde dens sandhed og derfor bliver ved med at formode den. På den måde, virker Normans epistemiske adfærd ret besynderlig, ud fra læserens perspektiv, hvilket har betydning på de intuitioner casen frembringer og som ifølge BonJour, taler imod eksternalisme og reliabilisme.

Det relevante spørgsmål at stille til Normancasen, er hvorvidt Norman er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning om, at præsidenten er i New York City, til at den kvalificerer sig til viden. Ifølge BonJour må reliabilisten nødvendigvis mene, at den er tilstrækkeligt begrundet. Grunden hertil, hvilket BonJour også forklarer, er at formodningen efterlever pålidelighedskravet. Formodningen efterlever pålidelighedskravet, fordi den er forårsaget af Normans clairvoyante fakultet, der ifølge casen er fuldt ud pålideligt (alternativt: udgjort af pålidelige processer). Resultatet er at reliabilistens evaluering af Normans situation nødvendigvis er, at han er fuldt ud tilstrækkeligt begrundet i at fastholde sin formodning.

For Bonjour er dette resultat ekstremt uoverbevisende. For som nævnt er der noget, der intuitivt ikke stemmer overens med Normans epistemiske situation, også selvom hans formodning er fuldt ud pålidelig.

Om denne uoverensstemmelse forklarer Bonjour

”Why isn’t the mere fact that there is no way, as far as he (Norman) knows, for him to have obtained this information a sufficient reason for classifying the belief as an unfounded hunch and ceasing to accept it. And if Norman does not do this, isn’t he thereby being epistemically irrational and irresponsible?”
(Bonjour, 1985, 42)

BonJours problem med reliabilistens positive svar på Normans begrundelse, er at den er kompatibel med, hvad Bonjour betragter som Normans irrationelle (eller uansvarlige) epistemiske adfærd. Ifølge Bonjour er Norman irrationel, fordi han stædigt fastholder sandheden af sin formodning, på trods af dens manglende evidensgrundlag. Havde Norman været epistemisk rationel, havde han, ifølge Bonjour, forkastet formodningen som en ubegrundet mavefornemmelse eller tilfældig anelse. For Bonjour er den omstændighed at Norman er irrationel i sin formodning, direkte modstridigt med ideen om, at Norman er tilstrækkeligt begrundet i at formode den. For ifølge Bonjour er begrundelsesbetingelsen for viden essentielt forbundet med rationalitet (Bl.a. af grunde jeg her fremført i 2.4 og 2.5). Dvs. en formodning er ikke tilstrækkeligt begrundet, medmindre det er rationelt for en agent at forsvare den.

Da Normancasen konstituerer et eksempel, hvor reliabilisten må svare positivt om en formodnings begrundelsesværdi, selvom den ifølge Bonjour, er irrationel for agenten at formode, konkluderer Bonjour at reliabilisme (eksternalisme), ikke er en tilfredsstillende begrundelsesteori. Det er den ikke fordi den implicerer, at tilstrækkeligt begrundede formodninger kan være irrationelle for agenter at formode. En implikation, der for Bonjour er fuldstændig uacceptabel. Denne konklusion kan ikke kun tildeles Bonjour, men har haft en vis indflydelse på nutidig epistemologisk debat (se som eksempel (Bergmann, 2006; Alvin Goldman, 1986; Lyons, 2009)). Årsagen hertil er sandsynligvis, at Normancasen faktisk frembringer

samme intuition hos mange tænkere: at Norman ikke er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning. Jeg indrømmer at der er noget galt med Normans situation, men deler ikke intuition om at han ikke har viden. Jeg har mere at sige til den i kapitel VI.

Er BonJours konklusion imod eksternalisme en indvendig imod pålidelighedskravet som *tilstrækkeligt* begrundelseskriterium, eller sigter den endda imod ideen om, at pålidelighedskravet, end ikke er et nødvendigt begrundelseskriterium? BonJour er mindre klar herom i bogen, hvor han først fremstiller Normancasen (BonJour, 1985). I hans og Sosas senere værk, forklarer han dog, at sådanne tankeeksperimenter kun bør ses som en indvendig imod, at pålidelighedskravet er tilstrækkeligt begrundelseskriterium⁸ (BonJour & Sosa, 2003). Jeg fortolker derfor indvendingen derefter. BonJour er ikke modstander af ideen om, at pålidelighed er nødvendigt for begrundelse. Han er derimod uenig i tesen om, at graden af en formodnings pålidelighed, forklarer fuldt og helt og i alle tilfælde, hvorvidt den opfylder begrundelsesbetingelsen for viden. Selvom denne version af hans indvending er mere mild, end den første, så er den alligevel tilstrækkelig, hvis succesfuld, til at tilbagevise reliabilisme. For reliabilisme er stipulationen om, at begrundelse af en formodning afhænger tilstrækkeligt og nødvendigt af, hvorvidt den er pålidelig.

I næste sektion vil jeg udfolde BonJours indvending yderligere og vi skal se, hvorfor han mener, at det Norman mangler, er at være i stand til at give internalistisk metabegrundelse.

3.2.1. Rationalitet og Tilgængelighed

Som vi har set, er årsagen til Normans formodnings manglende begrundelse, ifølge BonJour, at Norman ikke er epistemisk rationel i at formode den. For BonJour indebærer epistemisk rationalitet, at man følger sine epistemiske pligter, hvilket Norman, ifølge BonJour, bryder, ved at holde fast i sin evidensløse formodning. BonJour skriver

⁸ BonJour nævner ikke Normancasen eksplicit i dette værk, men referere til tankeeksperimenter, der er strukturelt identiske med Normancasen.

”Part of one’s epistemic duty is to reflect critically upon one’s beliefs, and such critical reflection precludes believing things to which one has, to one’s knowledge, no reliable means of epistemic access” (Bonjour, 1985, 42)

Norman bryder med sin epistemiske pligt, fordi formodningen ikke har nogen tilgængelig evidens, han kan forholde sig kritisk til. Ifølge Bonjour forudsætter sådan en kritisk forholden-sig-til, nødvendigvis, at agenten har bevidst adgang til et evidensgrundlag for formodningen, som hun rationelt kan vurdere den med. Det er ved denne omstændighed, at vi ifølge Bonjour, finder det grundlæggende problem med eksternalisme. Bonjour ræsonnerer

“We are now face-to-face with the fundamental – and obvious – intuitive problem with externalism: *Why* should the mere fact that such an external relation obtains mean that Norman’s belief is epistemically justified when the relation in question is entirely outside his ken” (Bonjour, 1985, 42)

Og

“(..) if the external relation in question genuinely obtains, then Norman will in fact not go wrong in accepting the belief, and is in a sense, not an accident that this is so: it would not be an accident from the standpoint of our hypothetical external observer who knows all the relevant facts and laws. But how is this supposed to justify Norman’s belief? From his subjective perspective, it *is* an accident that the belief is true.” (Bonjour, 1985, 43)

Det grundlæggende problem med eksternalisme, er altså for Bonjour, at teorien mangler at forklare, hvorfor noget, der eksisterer uden for hvad der er tilgængeligt for agentens bevidsthed, på nogen måde

kan gøre agenten begrundet i sin formodning. Hvis agenten ikke har adgang eller forstår begrundelsen, ud fra sit eget subjektive perspektiv, så er sandheden af formodningen en tilfældighed, en tilfældighed, der omstøder og gør hendes formodning ubegrundet.

Hvad består denne epistemisk unacceptable tilfældighed i? Ifølge BonJour er en grundløs formodning epistemisk unacceptable på denne måde, hvis det er et rent held ud fra agentens perspektiv, hvis den er sand (BonJour & Sosa, 2003, 27). Det der skal forstås ved dette held, er ikke, at den kendsgerning formodningen forholder sig til, ikke må være ontologisk indetermineret, kontingent eller usandsynlig som en lottogevinst. Det der derimod skal forstås ved dette, er at det er fuldstændigt tilfældig hvad sandheden af formodningen er ud fra agentens subjektive perspektiv. Hvis en agent har adgang til evidensgrundlag, der fra hendes subjektive perspektiv, er relevant for begrundelsen af formodningen, så er det meningsfuldt for hende, hvis den er sand. Hvis hun på den anden side ikke aner hvorfor hun har formodningen, så er udfaldet af den totalt vilkårlig ud fra hendes subjektive perspektiv. Denne vilkårlighed er epistemisk unacceptable for BonJour. Normans tilfælde eksemplificerer ifølge BonJour lige præcist en situation, hvor sandheden af hans formodning et totalt vilkårlig ud fra hans perspektiv og derfor ifølge BonJour, ubegrundet.

Jeg har nu fremført BonJours (grundlæggende) indvending imod eksternalisme. Nu skal vi se, hvordan BonJour anvender indvendingen som evidens eller bekræftelse for stærk internalisme.

3.2.2. BonJour og Stærk Internalisme

BonJour er selverklæret proponent for stærk internalisme (BonJour, 2006; BonJour & Sosa, 2003). Dette kan også ses på den måde han udfolder sin indvending imod eksternalisme. Han skriver, at det at være en epistemisk rationel agent forudsætter, at man er i stand til at reflektere kritisk over sine formodninger (se første citat, fra forrige sektion). BonJour intenderer sådan kritisk refleksion, som et generelt begrundelseskriterium og derfor nødvendig betingelse, for at en formodning kan kvalificere sig som viden.

Grunden til at kritisk refleksion over en formodnings begrundelse implicerer stærk internalisme, kan ses i lyset af, hvad jeg tidligere har forklaret om refleksiv adgang til evidens (se 2.1). Refleksiv adgang involverer adgang til begrebsrelationer, ved at refleksive processer består i forbindelser imellem begreber og propositioner indlejret i ens hukommelse, på forskellige (logisk valide eller invalide) måder. Dette er netop, hvad refleksiv selvkritik og vurdering af egne formodninger involverer. Refleksiv selvkritik af egne formodninger som et begrundelseskriterium for begrundelsesbetingelsen for viden, er netop en stipulation, forventelig af en proponent for stærk internalisme. For det er indeholdt i denne stipulation, at agenten har adgang til begrundelsesrelationen mellem evidensen og formodningen og dermed i stand til metabegrundelse.

Kapitelafrunding

Dette kapitel har haft til formål at fremstille og diskutere BonJours kritik af eksternalisme. Jeg har redegjort for eksternalisme (reliabilisme) og fremhævet, hvad jeg tager som de mest centrale argumenter for positionen. Jeg har forklaret at eksternalisme er en stærk begrundelsesteori, for det første fordi den imødegår intuitionen om, at begrundelse handler om at erkende sandheden. For det andet fordi reliabilisme er særligt forklaringskraftig, angående hvordan fundamentale formodninger kan være tilstrækkeligt begrundet.

Jeg har fremført BonJours Normancase imod eksternalisme. Normancasen er umiddelbart et stærk vidnesbyrd imod eksternalisme, fordi den synes at eksemplificere en situation, hvor Norman opfylder, ifølge reliabilisme, det tilstrækkelige og nødvendige begrundelseskriterium (pålidelighedskravet), men som samtidig synes at frembringe en intuition om at Norman ikke har viden. Ifølge BonJour viser Normancasen at pålidelighedskravet ikke er et tilstrækkeligt begrundelseskriterium. Hvis Norman ikke har viden, selvom han tilfredsstiller pålidelighedskravet, så kan reliabilisme ikke være sandt. BonJour argumenterer videre, at det Norman mangler for at opfylde begrundelsesbetingelsen for viden, er, at have

evnen til rationelt og selvkritisk at vurdere begrundelsen af hans vurdering, så at sandheden af hans formodning, ikke er en total tilfældighed ud fra hans subjektive perspektiv.

Jeg finder BonJours argumentation for umiddelbart tungtvejende. I næste kapitel vender vi dog kurs. Vi skal se hvorfor internalisme, trods BonJour stærke argumentation, ikke er sand.

IV. Internalistens Dilemma

Afhandlingen har indtil nu generelt bestået i at argumentere til fordel for internalisme. I dette kapitel flyttes fokus over på indvendinger imod internalisme. Den generelle indvending jeg her vil fremstille, kaldes for Internalistens dilemma eller Bergmanns dilemma. Internalistens dilemma, kan spores tilbage til Wilfrid Sellars (1912–89), men det er først med Michael Bergmanns version af det, at det betragtes som særligt tilsigtet internalisme. Ifølge Bergmann består Internalistens dilemma overordnet i, at internalisten enten må vælge imellem en version af internalisme, der implicerer radikal skepticisme; eller hun må vælge en anden version af internalisme, der implicerer, at det appellerende ved hendes internalisme frafalder (Bergmann, 2006). Disse to versioner af internalisme er, hvad vi i kapitel II fremstillede som henholdsvis stærk internalisme og svag internalisme. Ifølge Bergmann er konsekvenserne ved hver version, så fatale, at han konkluderer, at internalisme helt bør forkastes.

Bergmanns indvending er alvorlig dristig, da den sigter en endelig udslagsgivende gendrivelse af internalisme. Indvendingens præmisser bør derfor fremstilles nøje og grundlaget for dem begrundet omhyggeligt. Opgaven i dette kapitel, er præcis denne. Min holdning er, at indvendingen har noget på sig og det vil blive belyst igennem kapitlet.

Afsnitoversigt er følgende: afsnit 4.1. fremfører et overblik over Internalistens dilemma. De to næste afsnit fremstiller og forsvare henholdsvis det første og andet horn af dilemmaet. Både afsnit 4.2. og 4.3. indeholder undersektioner, der har til formål at diskutere mulige internalistiske modsvar og indvendinger.

Afsnit 4.4. afslutter kapitlet, hvor jeg vurderer, at Internalistens dilemma bør betragtes som en alvorlig trussel imod internalisme.

4.1. Et Overblik

Før vi undersøger de antagelser og argumenter, der ligger til grund for Internalistens dilemma, tror jeg for overblikkets skyld, at det vil komme til nytte, først at gennemgå, hvad dilemmaet helt generelt drejer sig om. Jeg vil hermed give en kort oversigt over dilemmaet, ved at vise, hvilke to valgmuligheder internalisten er tvunget til at vælge imellem (hvad jeg også referere til som dilemmaets to horn). Jeg berører også ganske kort de problematiske implikationer, der er forbundet med disse valgmuligheder henholdsvis. Dog først i de næste afsnit, diskuterer jeg dem til bunds.

Internalistens dilemma tager udgangspunkt i den antagelse, at en internalistisk teori nødvendigvis enten kommer i form af stærk internalisme eller i form af svag internalisme, men aldrig begge dele. Der findes ifølge Bergmann ingen internalistiske positioner, der ikke enten er stærk eller svag internalisme (Bergmann, 2006). Det følger deraf, at en internalist bør være i stand til at specificere, hvilken form for internalisme, hun er tilhænger af. Som kapitlet har til formål at afsløre, konstituerer hver form for internalisme de to horn af Internalistens dilemma, der hver er epistemologisk uacceptable. Stærk internalisme udgør første horn af dilemmaet, svag internalisme det andet horn.

Jeg begynder denne gennemgang af dilemmaet, med trinvis fremstilling af hvert horn, der ligger til grund for internalistens valg. Lad os først se på det horn, der udgør valget for stærk internalisme. Genkald definitionen af stærk internalisme:

I_{st} : En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) A har (potentiel) bevidst adgang til mindst et medlem af j , der er A's evidens e for F, og (iii) A er i stand til alene via refleksion at *forestille sig*, at e er relevant for begrundelsen af F.

Det skal her noteres, at I_{st} ikke er en direkte oversættelse af Bergmanns definition(er) af stærk internalisme.⁹ Det skulle dog ikke være noget problem for analysen, da I_{st} formelt set harmonerer med hans definition(er).¹⁰ Min fremstilling af Internalistens dilemma vil bygge på egne definitioner og terminologi, men det vil af denne grund, ikke have implikationer, der relevant adskiller sig fra Bergmanns oprindelige fremstilling. Lad os derfor skride fremad fortrøstningsfuldt, på trods af disse, på overfladen-gældende, forskelle.

Hvad forløber det første horn af dilemmaet sig på? Det der adskiller stærk fra svag internalisme, er delkriterie (iii) i definitionen. Det stipulerer at en agent kun er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning F , hvis hun ikke kun har evidens e for F , men også at e begrundet F ud fra agentens subjektive perspektiv; det er, agenten har metabegrundelse for F . Bergmanns indvending imod valget af dette horn er, at begrundelseskriteriet om metabegrundelse, nødvendigvis vil medføre radikal skepticisme.

Begrundelseskriteriet for metabegrundelse hævdes af Bergmann at fører til radikal skepticisme, fordi den nødvendigvis implicerer en infinitiv begrundelsesregres. Grunden hertil er, at for at metabegrundelse kan anvendes som J -faktor for en formodning, så er det påkrævet, at den selv, er tilstrækkeligt begrundet. Dette medfører uundgåeligt, at det er påkrævet af agenten, at hun kan metabegrunde sin metabegrundelse og fundamentet for den infinitive regres, er lagt. Jeg uddyber baggrunden for denne anklage mere udførligt i 4.2.

På baggrund af truslen fra den infinitive regres, vil internalisten muligvis være motiveret til at vælge svag internalisme. Lad os genkalde svag internalisme

⁹ Bergmann fremstiller to definitioner af stærk internalisme. Den ene definition bygger på internalistiske positioner, der forsvarer *aktuel* adgang til evidens, den anden definition bygger på internalistiske positioner, der forsvarer *potentiel* adgang (se 1.2. i denne opgave for distinktionen mellem aktuel og potentiel adgang). De to definitioner er følgende:

1. Actual Doxastic Strong Awareness Requirement (ADSAR): S 's belief B is justified only if (i) there is something, X , that contributes to the justification of B and (ii) S is actually aware of X in such a way that S justifiedly believes that X is in some way relevant to the appropriateness of holding B .
2. Potential Doxastic Strong Awareness Requirement (PDSAR): S 's belief B is justified only if (i) there is something, X , that contributes to the justification of B and (ii) S is able on reflection alone to be aware of X in such a way that S justifiedly believes that X is in some way relevant to the appropriateness of holding B . (Bergmann, 2006, 15-16)

¹⁰ Min definition harmonerer med begge af Bergmanns, fordi både kriteriet om aktuel adgang og kriteriet for potentiel adgang, er indbygget i min definition.

I_{sv}: En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer *j* og (ii) A har (potentiel) bevidst adgang til mindst et medlem af *j*, der er A's evidens *e* for F, men det er ikke nødvendigt, at (iii) A er i stand til alene via refleksion at *forestille sig*, at *e* er relevant for begrundelsen af F.

Som tidligere nævnt markerer delkriterie (iii) forskellen mellem stærk og svag internalisme. Svag internalisme stipulerer *ikke*, at en agent kun er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning, hvis hun alene via refleksion kan forstå, at hendes evidens begrunder formodningen; hun skal ifølge svag internalisme derimod blot have adgang til formodningens evidensgrundlag, uafhængigt af dette evidensgrundlags begrundelsesværdi. Som vi skal se, undgår svag internalisme derved, at medfører radikal skepticisme.

Som læseren nok allerede har forudset, hævder Bergmann, at valget af svag internalisme ved nærmere fortolkning heller ikke er et attraktivt valg. Grunden til at svag internalisme ikke er et attraktivt valg, er at det pålægger internalisten at opgive de væsentligste og afgørende grunde til overhovedet at forsvare internalisme. De 'væsentlige grunde' jeg her refererer til, er de grunde, vi har gennemgået i kapitel III. De er de grunde, der er konstitueret af BonJours indvending imod eksternalisme og forsvar for stærk internalisme.

Ifølge Bergmann kan vi omskrive BonJours argumentation, til en konkret indvending imod enhver begrundelsesteori, der ikke stipulerer metabegrundelse som et nødvendigt begrundelseskriterium. Han kalder denne omskrivelse af BonJours argumentation for 'Indvendingen om subjektets perspektiv' eller kortfattet SPO (fra eng. The Subject's Perspective Objection). Han fremstiller SPO således

If the subject holding a belief isn't aware of what that belief has going for it, then she isn't aware of how its status is any different from a stray hunch or an arbitrary conviction. From that we may conclude that from her perspective it is an accident that her belief is true. And that implies that it isn't a justified belief. (Bergmann, 2006, 12)

Ifølge Bergmann (såvel som Bonjour) er en formodning nødvendigvis en flygtig fornemmelse eller tilfældig overbevisning, hvis en agent ikke er i stand til at forestille sig (eller mene eller tænke), hvad der begrunder eller forkaster den. Hvis dette er tilfældet, er det kun et rent held ud fra subjektets perspektiv, hvis formodningen er sand. Men i så fald er formodningen sårbar overfor SPO-indvendingen og proponenter vil konkludere, at den er ubegrundet.

Af mangle på kriteriet om metabegrundelse, blotter (begrundelsesteorier af) svag internalisme (såvel som eksternalisme) sig for SPO-indvendingen. For svag internalisme og eksternalisme tillader, at der findes tilfælde, hvor en formodning er tilstrækkeligt begrundet, selvom sandheden af formodningen blot er et held ud fra subjektets perspektiv. Derfor mener Bergmann, at svag internalisme ikke tilføjer noget relevant til epistemologien, som ikke allerede er indeholdt i eksternalisme. Hvis det er sandt, så er det svært at se, hvorfor man overhovedet, skulle proponere for svag internalisme.

En selvfølgelig og åbenlys opgave for Bergmann, er at demonstrere overbevisende, at der ikke findes andre tilstrækkeligt gode grunde til at være internalist, end dem Bonjour har fremført. Bergmann anerkender denne opgave (Bergmann, 2006, 23). Afsnit 4.3 vil bestå af en diskussion om, hvorvidt internalisme kan have andet på sig, end det epistemologisk attraktive ved, at agenten er i stand til at forestille sig, hvorfor hendes formodning er begrundet. Dvs. det attraktive ved at kunne imødegå SPO-indvendingen.

På baggrund af den antagelse, at både svag og stærk internalisme medfører u hensigtsmæssige implikationer, ræsonnerer Bergmann, at internalisten står i et fatalt dilemma. På den ene side kan hun vælge stærk internalisme, men derved accepterer hun radikal skepticisme. På den anden side kan hun vælge svag internalisme, men så er det svært at se, hvorfor det valg er epistemologisk relevant. Da begge horn angiveligt er tilstrækkeligt uattraktive og der ikke er nogen tredje løsning for internalistens at tage, konkluderer Bergmann, at internalismen helt bør fravælges.

For overblikkets skyld, lad os udlægge argumentet i denne kortfattede form:

P1. Internalistens skal nødvendigvis enten forsvare stærk internalisme eller svag internalisme.

P2. Hvis internalisten forsvare stærk internalisme, forsvare hun også radikal skepticisme.

P3. Hvis internalisten forsvare svag internalisme, forsvare hun en epistemologisk irrelevant position.

P4. Hvis internalisme enten medfører radikal skepticisme eller er irrelevant, så bør internalisme slet ikke forsvares.

Ergo. Internalisme bør ikke forsvares.

Som nævnt er Bergmanns argument dristigt og derfor påkrævet grundig uddybning, der kan løfte det. Resten af kapitlet er dedikeret til denne sag. Vi begynder med at se nærmere på første horn af Internalistens dilemma.

4.2. Dilemmaets første horn: Den infinitive regres

Formålet med dette afsnit er at fremlægge Bergmanns ræsonnement for at mene, at stærk internalisme implicerer radikal skepticisme. For det, lad os tage udgangspunkt i en case.

Antag at en agent, lad os døbe ham Svend, ser en kat på en måtte foran ham. På baggrund af den visuelle fremtrædelse i Svends bevidsthed af, at der ligger en kat på måtten, danner han følgende formodning

F: der ligger en kat på måtten

Hvad er epistemisk påkrævet, ifølge stærk internalisme, for at Svend er tilstrækkeligt begrundet i at tro F? Svar på det er, at Svend for det første skal have bevidst adgang til, at der ligger en kat på måtten foran ham. Vores case tilfredsstillere dette kriterie, ved at det fremtræder i Svends bevidsthed, at der ligger en kat på måtten foran ham. Dette er Svends evidens, og den udgør følgende proposition

E1: Jeg ser en kat på måtten foran mig

Siden E1 er en visuel fremtrædelse i Svends bevidsthed, kunne den have være ikke-propositionel eller ikke-begrebslig, men af enkeltheds-mæssige grunde, lad os fokusere på den som en instans af propositionel evidens.

Som det fremgår af I_{st} , er adgang til evidens ikke tilstrækkeligt til at efterleve stærk internalisme. Hvad der yderligere er påkrævet for Svend ifølge I_{st} , er at han alene via refleksion har adgang til metabegrundelsen for F. Dvs. at det er forestilleligt og tilgængeligt for ham, at E1 er relevant begrundelsen for F. Dette indebærer en begrebsrelation (i dette tilfælde en begrundelsesrelation) mellem E1 og F. Vi kan fremstille denne begrebsrelation således

M1: ((der ligger en kat på måtten) er begrundet fordi (Jeg ser en kat på måtten foran mig))¹¹

M1 er Svends metabegrundelse for sin formodning F.

Er Svend tilstrækkeligt begrundet i F, ifølge stærk internalisme? Det uopmærksomme og jagefulde svar er, at Svend er tilstrækkeligt begrundet i F, fordi F både er begrundet af evidens og metabegrundelse, hvilket udgør de to sidste delkriterier i I_{st} . Men dette er en forhaste konklusion. Den er forhastet, fordi M1 selv er en formodning, en domsfældelse om, at E1 og F er begrundelsesrelateret. Metabegrundelse for F konstituerer altså, en ny adskilt formodning, der selv er påkrævet at være begrundet. Dette er udsalget, hvis vi følger Princippet for begrundet følgeslutning.

¹¹ Alternativt kan B1 f.eks. formuleres

- a. ((jeg formoder at (der ligger en kat på måtten) fordi jeg ser, at (Jeg ser en kat på måtten foran mig))
eller
- b. ((Jeg ser en kat på måtten foran mig) begrundet, at (der ligger en kat på måtten))

Det er selvfølgelig ikke nødvendigt for Svend, at hans aktuelle adgang, under de gældende omstændigheder, figurere præcist som jeg har formuleret F, E1 og B1 her. Det eneste der er nødvendigt, er at han har adgang til propositioner med samme semantiske mening, som henholdsvis F, E1 og B1.

Jeg har tidligere forklaret Princippet for begrundet følgeslutning (se afsnit 1.2). Princippet stipulerer, at en formodning kun kan være begrundet, hvis det, som dens begrundelse afhænger af, selv er tilstrækkeligt begrundet (eller alternativt: er en *tilstrækkelig begrundelse*). Dette har betydning for udfaldet af vores case: F's begrundelse afhænger (skal udledes) af M1, ifølge stærk internalisme. Ifølge Princippet for begrundet følgeslutning afhænger F's begrundelsesstatus derfor af M1's begrundelsesstatus. Men følger vi dette princip, hvilket vi bør jf. Bergmann (og jeg), så opstår der en infinitiv regres. For lad os sige, at vi acceptere princippet og hævder, at Svend skal være tilstrækkeligt begrundet i M1, for at F kan begrundes. Fordi stærk internalisme er en generel begrundelsesteori, følger det, at M1 kun er tilstrækkeligt begrundet, hvis M1 opfylder I_{st} . At begrundes M1 involverer altså, at Svend har adgang til evidens, der er J-faktor, for M1. Vi kan forestille os, at som evidens for M1, er det tilgængeligt for Svend, at

E2: mit visuelle fakultet er pålideligt

E2 er Svends evidens for M1. Men som vi ved, er bevidst adgang til evidens, ikke tilstrækkeligt for at opfylde I_{st} . Det er yderligere påkrævet, at Svend er i stand til, alene via refleksion at forestille sig, at E2 er relevant for begrundelsen af M1. Dvs. Svend skal kunne metabegrunde M1 med en yderligere metabegrundelse M2, således

M2: (((der ligger en kat på måtten) er begrundet fordi (Jeg ser en kat på måtten foran mig)) er begrundet fordi (mit visuelle fakultet er pålideligt))

Nu er vi ikke forhastede mere. Vi ved at M2 er en domsfældelse og derfor selv behøver at være tilstrækkeligt begrundet, for at Svend epistemisk legitimt kan anvende M2 som begrundelse for M1. Igen må vi spørge hvad der er påkrævet for, at Svend er tilstrækkeligt begrundet i at formode M2. Svaret er, at ud over adgang til evidens E3 for M2, er det påkrævet, at Svend alene via refleksion kan forestille sig,

at E3 er relevant for begrundelsen af M2. Hvis Svend er i stand til dette, så er det fordi han er i stand til at metabegrunde M2 med en metabegrundelse M3. Derved opstår således en ny begrundelsesproces af samme struktur, der så igen bevirker, at endnu en begrundelsesproces af samme struktur opstår, der har samme udfald, og sådan vil det blive ved igen og igen, ud i det uendelige. Kun hvis den forøgende begrundelseskæde rammer et punkt, hvor den involverer ubegrundet evidens, brydes den. Men i så fald er F ubegrundet. Hvis derimod begrundelseskæden ikke rammer sådan et punkt, er F også ubegrundet, for i så fald vil dens begrundelse bestå i en løbende proces, der aldrig afsluttes.

Det er af disse ræsonnementer, at Bergmann anklager stærk internalisme for at forsvare begrundelseskriterier, der nødvendigvis genererer infinitiv regres. Jeg kan kun tilslutte mig denne dom. Som jeg ser det, er den infinitive regres et logisk udslag af samspillet mellem stærk internalisme, på den ene side, og Princippet for begrundet følgeslutning, på den anden. På den ene side, skal metabegrundelse (dvs. domfældelse af begrundelsesrelationen imellem evidens og formodning) kun være tilstrækkeligt begrundet, hvis Princippet for begrundet følgeslutning er sandt. Dog træder Princippet for begrundet følgeslutning, kun i kraft, hvis der i første omgang, er en metabegrundelse, som det er påkrævet, at princippet anvendes på. Kriteriet om metabegrundelse påkrævet af stærk internalisme, er på den måde skyld i manifestationen af Princippet for begrundet følgeslutning, der så igen er skyld i manifestationen af kriteriet om metabegrundelse. Så vidt jeg kan se er det derfor sandt, at så frem vi accepterer Princippet for begrundet følgeslutning, så er den infinitive regres en logisk konsekvens, af stærk internalisme.¹²

Er der dog alligevel en måde hvorpå proponenten af stærk internalisme kan undgå denne konsekvens? Det skal se nærmere på om ganske kort.

4.2.1. Metabegrundelse og Fundamentale Formodninger

En anden vinkel hvorpå sandheden af regresindvendingen kan betragtes, er ved at overveje det uforsonlige imellem fundamentale formodninger og begrundelseskriteriet ved stærk internalisme. En fundamental

¹² I afsnit 5.3 diskuteres den mulighed, at Princippet for begrundet følgeslutning, ikke skulle være korrekt.

formodning, er ved dens bare natur defineret ved at være ikke-begrebslig, ikke-propositional og ikke-følgesluttet. Da stærk internalisme stipulerer metabegrundelse som nødvendigt for begrundelsesbetingelsen for viden, følger det, at fundamentale formodninger ikke kan begrundes. For det, der er gældende for metabegrundelse, er, at de relaterede formodninger, er begrebslige, propositionelle og følgesluttede (altså i stik kontrast til fundamentale formodninger). Resultatet er at for så vidt metabegrundelse er et nødvendigt begrundelseskriterium, så kan fundamentale formodninger ikke begrundes.

Kan en sådan konklusion anfægtes? En internalistisk måde at imødegå problemet mellem metabegrundelse og fundamentale formodninger på, har angået ideen om, at man kan have en slags direkte og ufejlbarlig adgang til metabegrundelse (eksempler herpå er BonJour og Fumerton (Bonjour, 2006; Hasan, 2013a)). Disse internalister spekulerer, at der er en form for mellemværende eller midterpunkt imellem begrebslig og ikke-begrebslig evidens. Et slags midterpunkt, der hvis agenten skulle få adgang dertil, ville kunne være opfyldende for, at en fundamental formodning metabegrundes. Denne idé synes dog fra mit synspunkt, svær at forsvare. På den ene side virker idéen som en overintellektualisering af, hvad begrundelse behøver og indebære. På den anden side bryder den med det stærkt intuitive skel mellem, hvad der er begrebsligt og hvad der ikke er det (se (Bergmann, 2006b) for samme opfattelse). Jeg forholder mig derfor skeptisk overfor sådanne, ellers interessante, internalistiske spekulationer.

Et andet modsvar på problemet mellem metabegrundelse og fundamentale formodning, er helt at benægte, at begrundelse har rod i fundamentale formodninger (hvad der svarer til at benægte epistemisk fundamentalisme). Epistemiske kohærentister, der er tilhængere af stærk internalisme, vil i stedet mene, at en formodning F, er tilstrækkeligt begrundet, hvis den figurere i et system af tilstrækkeligt begrundede formodninger, der metabegrunder F (se BonJours tidligere position, som eksempel (BonJour, 1985)). Epistemisk kohærentisme har dog sin egen række af epistemologiske problematikker, som der desværre ikke er rum her til at fremføre og evaluere.

Min vurdering er at problemet mellem metabegrundelse og fundamentale formodninger, er uløseligt. Måske er der en mulighed for internalisten i at vende ryggen imod epistemisk fundamentalisme. Men jeg forholder mig skeptisk over for frugtbarheden af denne strategi. Der er dog endnu et interessant internalistisk modsvar til regresindvendingen, vi ikke har set på endnu: nok er den infinitive regres uundgåelig, men er det overhovedet et problem?

4.2.2. Regres ved evig-forøgende kompleksitet

Et modsvar imod Bergmans indvending er, at selvom det er korrekt, at stærk internalisme medfører infinitiv regres, så er resultatet ikke radikal skepticisme. En grund til at mene dette er at hævde, at domsfældelse, kan metabegrundes, med dets eget propositionelle indhold (som eksempel herpå se Fales i (Bergmann, 2006, 38)). Et andet modsvar er at hævde, at selvom den infinitive regres faktisk medfører radikal skepticisme, så er det et problem for vores erkendelse, ikke derimod for stærk internalisme (Hasan, 2013a). Begge sådanne modsvar accepterer, at stærk internalisme implicerer infinitiv regres, men benægter samtidig, at det er god grund til at forlade stærk internalisme. I denne sektion fremfører jeg Bergmanns argumentation om, at sådanne modsvar er ubegrundede, og derfor for, at det første horn af dilemmaet er et uacceptabelt onde.

Ifølge Bergmann fører stærk internalisme til to former for regres, hvor den ene er særligt ondsindet (Bergmann, 2006, 16). Den mindre ondsindede regres kalder han *mental tilstandsregres* (eng. mental state regress). Mental tilstandsregres er den omstændighed, at agenten for at være tilstrækkeligt begrundet i en formodning, skal være i stand til alene via refleksion at forestille sig, et uendeligt antal metabegrundende domsfæddelser. Mental tilstandsregres synes slem nok i sig selv, da ingen kognitivt begrænsede agenter (såsom os selv), synes at være psykologisk i stand til at opfylde sådan et krav.

Ifølge Bergmann er den omstændighed at stærk internalisme medfører mental tilstandsregres, ikke hovedårsagen til, at man bør afvise positionen. Hovedårsagen er derimod den, at stærk internalisme medfører, hvad han kalder en *kompleksitetsregres*. En kompleksitetsregres er den omstændighed, at en

agent for at være tilstrækkeligt begrundet i sin formodning, ikke kun skal være i stand til at forestille sig et uendeligt antal formodninger, men et uendeligt antal metabegrundende domsfældelser *af evig-forøgende kompleksitet*. Ifølge Bergmann er dette resultatet af, at hver metabegrundende domsfældelse i begrundelseskæden, er mere kompleks, end den forrige i kæden. Dvs. propositionen indeholdt i den, indeholder mere information, end den forrige. Det er ikke antallet af domsfældelser i den uendelige begrundelseskæde, der gør stærk internalisme, så usandsynlig ifølge Bergmann. Det er derimod den implikation ved stærk internalisme, at agenten skal have adgang til en uendelig række af formodninger af evig-forøgende kompleksitet, for at være tilstrækkeligt begrundet i sin formodning.

To vigtige lektioner kan drages ud af den omstændighed, at vi har at gøre med en kompleksitetsregres og ikke bare en mental tilstandsregres. Den første lektion er, at siden hvert trin i kæden af grunde, involverer forskellige grader af kompleksitet, så kan regressen ikke undgås, ved at internalisten stipulerer, at trinene ”genbruges”, for derved at vise, at der er tale om en cirkelslutning (Bergmann, 2006, 16). Grunden hertil er, at da hver proposition i kæden, nødvendigvis er forskellig fra de andre, er der derfor ikke nogen måde hvorpå begrundelsesprocessen, kan virke tilbage på sig selv.

Den anden vigtige lektion at drage fra kompleksitetsregressen, er, at stærk internalisme er en overdreven streng begrundelsesteori (Bergmann, 2006, 22-23). Dvs. metabegrundelse som begrundelseskriterie er et alt for skrap krav at stipulere. For det er klart, at ingen agent nogensinde vil kunne have bevidst adgang, alene via refleksion, til en uendelig række af formodninger af evig forøgende kompleksitet. Hvis der er en lille chance for, at det er muligt i princippet at have adgang til en uendelig række af metabegrundende domsfældelser (ved mental tilstandsregres), så er det uden tvivl umuligt at have adgang til en uendelig række af formodninger af evig-forøgende kompleksitet. Hvis en begrundelsesteori, argumenterer Bergmann videre, fra begyndelsen af, stipulerer begrundelseskriterier som i bogstaveligste forstand, er umulige at efterkomme, så er det teorien og ikke vores formodninger, den er galt med. Et eksempel på sådan et begrundelseskriterium er netop hvad stærk internalisme

stipulerer. Bergmann konkluderer derfor, at det er stærk internalisme den er galt med, ikke vores erkendelse.

Jeg tilslutter mig Bergmanns regresindvendig af metodologiske overvejelser. Det jeg har i tankerne er, at begrundelseskriterier bør have et praktisk element. Hvis et begrundelseskriterie implicerer, at enhver formodning er lige ubegrundet, fordi enhver begrundelse medfører de samme skepticisme-fremkaldende konsekvenser, så lever teorien ikke op til den minimumsstandard for frugtbarhed som jeg mener en teori, bør kunne efterleve. Men problemet er ikke kun, at den medfører denne radikale skepticisme omkring vores erkendelse. Som Bergmann yderligere forklarer, er problemet også, at det er utroligt svært at se, hvorfor nogen ville stipulere et så skrap begrundelseskriterium, hvis de samtidig vidste, at de derved implicerer, at agenten skal have adgang til et uendeligt antal metabegrundende domsfældelser af evigforøgende kompleksitet. Antageligt ville kun de færreste internalister derved acceptere stærk internalisme og det første horn af internalistens dilemma.

4.3. Dilemmaets andet horn: Indvendingen om Subjektets Perspektiv

I erkendelsen af at stærk internalisme fører til radikal skepticisme, kan internalisten føle sig fristet, til at mildne sine krav til begrundelse og i stedet proponere for svag internalisme. Formålet med dette afsnit er at argumentere for, at denne fristelse i sidste ende, heller ikke får udsigterne for internalisme til at lysne.

Genkald at svag internalisme er stipulationen om, at metabegrundelse for sin formodning ikke er nødvendig for begrundelse af en formodning. Det svag internalisme holder fast i er, at agenten skal have bevidst adgang til den evidens, som begrunder formodningen. Agenten behøver ikke at være i stand til alene via refleksion at forestille sig (eller mene), at evidensen er relevant for begrundelsen af formodningen

Ved at opgive metabegrundelse som begrundelseskriterium, undgår internalisten radikal skepticisme. Da radikal skepticisme er en særdeles uattraktiv ting ud fra et epistemologisk standpunkt, er det angiveligt gode nyheder for internalisten. Ifølge Bergmann er problemet bare, at ved at tilslutte sig svag internalisme,

skylder internalisten babyen ud med badevandet. Babyen er ifølge Bergmann alt det, der motiverer at være internalist, alt det der ud fra et epistemologisk standpunkt relevant adskiller internalisme, fra eksternalisme.

Det der relevant adskiller internalisme fra eksternalisme, er ifølge Bergmann BonJours argumentation om, at hvis en agent ikke er stand til at forestille sig, hvad der relevant begrundes hendes formodning, så er sandheden eller pålideligheden af den, en total tilfældighed ud fra hendes subjektive perspektiv. Men så, konkluderer BonJours argument videre, er formodningen nødvendigvis ubegrundet.

Bergmann tager BonJours argument som et godt argument (selvom hans holdning i sidste ende er, at det er dømt til at fejle) (Bergmann, 2006, 12). Bergmann mener derfor, at enhver begrundelsesteori, der ikke stipulere, at det er nødvendigt, at agenten har adgang til sit evidensgrundlag, kan kritiseres rimeligt med SPO-indvendingen, som han fremfører således

If the subject holding a belief isn't aware of what that belief has going for it, then she isn't aware of how its status is any different from a stray hunch or an arbitrary conviction. From that we may conclude that from her perspective it is an accident that her belief is true. And that implies that it isn't a justified belief. (Bergmann, 2006, 12)

Ikke at være udsat overfor SPO, bør betragtes som den altafgørende og centrale motiverende faktor for at være internalist, ifølge Bergmann. Desværre for svag internalisme, er metabegrundelse som begrundelseskriterium nødvendig, for ikke at være udsat for SPO-indvendingen. Det er nemlig netop det at have adgang til formodningens begrundelsesrelation til et evidensgrundlag, der gør, at sandheden eller pålideligheden af formodningen, ikke er tilfældig ud fra agentens subjektive perspektiv.

Da svag internalisme ikke at stipulere metabegrundelse som et begrundelseskriterium, accepterer den samtidig, at det er muligt for en formodning at være tilstrækkeligt begrundet, selvom sandheden af den,

er rent held ud fra agentens subjektive perspektiv. Resultatet er at internalisten, i sit træk for at undgå skepticisme, nu befinder sig i en situation, hvor hendes internalisme er blottet overfor SPO-indvendingen.

Ved at være blottet overfor SPO-indvendingen, ender svag internalisme, ifølge Bergmann, med ikke at adskille sig epistemologisk relevant fra eksternalisme. Begrundelseskriteriet om, at agenten skal have adgang til evidens, hvilket karakteriserer svag internalisme, tilføjer intet af epistemologisk værdi. Den bevirker måske snarere, at begrundelsesbetingelsen nødvendig for viden, bliver unødvendig stringent. Bergmann konkluderer derfor, at svag internalisme er et lige så uattraktivt valg som stærk internalisme.

Jeg vil i de følgende to sektioner gerne diskutere to mulige internalistiske modsvar på Bergmanns indvending imod svag internalisme. Jeg ser begge som nødvendige for den samlede vurdering af, hvorvidt internalistens dilemma faktisk er en seriøs trussel imod internalisme

4.3.1. Modsvar I: Svag Internalisme Implicerer Adgang til Metabegrundelse

Et første modsvar til SPO-indvendingen som proponenten af svag internalisme kan fremføre, er at svag internalisme implicerer dyderne ved stærk internalisme (men ikke stærk internalisme selv) og derfor undgår SPO. Ideen er at en agent ikke kan have en formodning og adgang til dens evidens, uden samtidig at være i stand til at se, at evidensen, er relevant for begrundelsen af formodningen. Bergmann mistænker at denne idé eksisterer implicit blandt mange internalister (Bergmann, 2006, 31). Internalistens modsvar kan fremføres således

Internalistisk modsvar

Hvis min hånd fremtræder visuelt i min bevidsthed og jeg samtidig formoder, at jeg har en hånd, så kan jeg ikke fejle i at være i stand til at forestille mig, at fremtrædelsen af min hånd, er relevant for begrundelsen af formodningen om at jeg har en hånd. Derfor hvis en agent opfylder begrundelseskriteriet påkrævet af svag internalisme, om at have adgang til evidensen for sin

formodning, så kan agenten ikke fejle i have adgang til metabegrundelsen for formodningen. Svag internalisme implicerer altså, at pålideligheden eller sandheden af en formodning, ikke er tilfældighed ud fra subjektets perspektiv. Derfor følger det, at svag internalisme er modstandsdygtig overfor SPO-indvendingen.

Ikke overraskende er dette modsvar ikke overbevisende for Bergmann. Hans indvending er, at der findes mulige eksempler, hvor svag internalisme ikke implicerer metabegrundelse. Han indrømmer at det er sandsynligt, at for alle aktuelle tilfælde, hvor en agent opfylder svag internalisme, er det korrekt, at hun samtidig, er i stand til at se, at evidensen er relevant for begrundelsen af sin formodning. Men han fastholder at det ikke er umuligt for svag internalisme ikke at implicerer, at agenten kan metabegrunde sin formodning (Bergmann, 2006, 31). Bergmann har fremlagt en række tankeeksperimenter for sådanne tilfælde (Bergmann, 2006, 28; 2013).

Jeg tror at tankeeksperimenter, der viser, at svag internalisme ikke nødvendigvis implicerer evnen til metabegrundelse, godt kan forsvares. Vi kan f.eks. forestille os en person får indopereret in chip i hjernen, der forhindrer hende i at være i stand til at forestille sig hvad der begrunder en af hendes formodninger, selvom hun faktisk har adgang til evidensen for den. Men jeg mener dog også, at der er et anden (bedre) indvending imod, at svag internalisme implicerer adgang til metabegrundelse.

Problemet med ideen om, at svag internalisme implicerer adgang til metabegrundelse, er måske snarere, at ideen gør sig skyldig i at blande det normative og det ontologiske sammen. Det er *en ting* at stipulere et normativt begrundelseskriterium og at en formodning opfylder det. Men det er atter *en anden ting*, at omstændigheden ved, at en formodning figurerer i den fysiske verden på sådan en måde, at den kausalt bevirker omstændigheder, der ud fra et epistemologisk synspunkt, er ønskværdige. Sådanne ønskværdige omstændigheder bør (måske) ikke tildeles formodningens evne

til at opfylde begrundelseskriteriet, men derimod tildeles formodningens faktuelle eller fysiske omstændigheder.

Ifølge dette argument, er det ikke svag internalisme, der implicerer, at agenten er i stand til alene via refleksion at forestille sig, at evidensen er relevant for begrundelsen af formodningen. Forklaringen dertil er, at relationen mellem svag internalisme og agentens evne til metabegrundelse, blot er accidental. Pointen er, at relationen er accidental, selv hvis det skulle være korrekt, at det er umuligt, at det ene relatum er sandt, uden det andet også er sandt. Forklaringen herpå er, at det ikke er formodningens egenskab i at efterleve svag internalisme, der er årsag til, at agenten, er i stand til alene via refleksion at forestille sig, at evidensen er relevant for begrundelsen af formodningen. Relataen er simpelthen ikke kausalt forbundet. Internalisten er ifølge dette argument derfor ikke berettiget i at hævde, at svag internalisme implicerer, at agenten er i stand til alene via refleksion at forestille sig, at evidensen er relevant for begrundelsen af formodningen. Men så implicerer svag internalisme heller ikke, at sandheden af formodningen, ikke er tilfældig ud fra agentens subjektive perspektiv. Det kan således konkluderes, at svag internalisme, alligevel ikke er modstandsdygtig overfor SPO-indvendingen.

Det argument jeg her har fremført, behøver uden tvivl et større og mere dydborende filosofisk arbejde. Men jeg finder dets her præsenteret overfladiske form, for umiddelbart overbevisende. Skulle argumentet dog alligevel ikke holde, så bør det dog ikke bekymre opponenterne mod svag internalisme. For hvis svag internalisme virkelig implicerer dyderne ved stærk internalisme, så må det også være sandt, at den samtidigt arver dens problem: nemlig at generere infinitiv regres.

4.3.2. Modsvar 2: Alternative Motiverende Faktorer

Ifølge Bergmann er problemet med svag internalisme, at den som position ikke formår, ud fra et epistemologisk perspektiv, at tilføje noget relevant, som den svagere eksternalistiske position, ikke

allerede tilbyder. Som vi har set, er svag internalisme, ligesom eksternalisme, sårbar overfor SPO-indvendingen, fordi den tillader, at en agent kan være tilstrækkeligt begrundet i sin formodning, selvom det er et tilfælde ud fra hendes subjektive perspektiv, hvis den er sand. At kunne imødegå SPO-indvendingen er dog ifølge Bergmann, den altafgørende faktor for overhovedet at proponere for internalisme. Ved ikke at have denne evne, frafalder hele ideen med at forsvare internalisme og derfor ideen med at forsvare svag internalisme. Det åbenlyse spørgsmål at stille her, er dog om dette virkelig kan passe; findes der virkelig ikke andre gode grunde til at ville forsvare internalisme, end evnen til at imødegå SPO? Mere præcist, er der ikke andre grunde for at forsvare svag internalisme, end at undgå infinitiv regres? Måske har Bergmann været for forhastet her. Hvis der findes sådanne alternative grunde og Bergmann derfor tager fejl, så behøver vi måske alligevel ikke forkaste internalisme. Det er mulighed, der er værd at diskutere.

Det er ikke sådan at svag internalisme ikke tilføjer noget som helst, som eksternalisme ikke allerede har tilføjet. Svag internalisme er som minimumsbetingelse for internalisme, stipulationen om, at agenten nødvendigvis skal have adgang til evidensen for formodningen, for at formodningen kvalificerer sig til viden; et begrundelseskriterium, der ikke gælder for eksternalisme. Svag internalisme tilføjer altså dette. Men hvad bidrager adgang til evidens epistemologisk, hvis agenten ikke har en eneste idé om evidensens begrundelsesværdi? Dette spørgsmål er akkurat, hvad en alternativ grund for at forsvare svag internalisme, skal kunne svare på. Bergmann kalder samme spørgsmål for '*Crucial Question*' (Bergmann, 2006, 23).

Det relevante spørgsmål er dog lettere at stille, end at besvare. Jeg kan simpelthen ikke hitte på et eneste fornuftigt alternativ, for at forsvare svag internalisme. Der findes andre grunde til at være internalist, end at kunne imødegå SPO-indvendingen. En idé er at internalistisk begrundelse er nødvendig for at efterleve epistemiske forpligtelser eller dyder (Plantinga, 1993; Zagzebski, 1996). En anden idé er, at kun internalistisk begrundelse er meningsfuldt i forsøget på at besvare kartesianske

spørgsmål, såsom om hvorvidt den eksterne verden eksisterer (BonJour & Sosa, 2003, 39). Problemet med den slags alternative faktorer for internalisme, er så vidt jeg kan se, at de ikke kan udlægges plausibelt, uden samtidig at forudsætte stærk internalisme. Hvis det dette er sandt, så kan disse alternativer ikke bruges som uafhængige grunde til at forsvare svag internalisme.

I stedet for at fremstille en række udtømmende alternativer, som jeg alligevel ikke finder bare den mindste smule rimelige, vil jeg lade det være åbent for fremtidig erfaring at blive overbevist om, at gode alternativer findes. Måske er den bedste løsning på Internalistens dilemma ud fra et internalistisk standpunkt at identificere et sådant alternativ. Indtil det sker, må det mest fornuftige være at anvende Orchams ragekniv på svag internalisme.

4.4. Konklusion: Internalisme Bør Forkastes

Formålet med dette kapitel har været at fremføre og forsvare Bergmanns fremstilling af Internalistens dilemma. Ifølge Bergmann er internalisten dømt til at stå i et valg imellem to uacceptable onder. Hvis internalister vælger det første horn af dilemmaet, ender hun med at acceptere infinitiv regres og dermed radikal skepticisme. Hvis hun vælger det andet horn af dilemmaet, frafalder grundlaget for at forsvare internalisme. Da Bergmann ikke ser nogen vej uden om disse to horn, konkluderer han, at det er bedst helt at opgive internalisme og i stedet betroe sig til eksternalisme.

Jeg har i løbet af kapitlet forsvaret Bergmanns argumenter. Jeg diskuteret forskellige internalistiske indvendinger og modsvar, men har måttet konkludere, at de ikke har virket efter internalistens hensigter. Min vurdering er, at mens der ikke er nogen vej uden om, at stærk internalisme fører til radikal skepticisme, er der måske en snæver udvej for internalisten udenom dilemmaets andet horn. Sådant en udvej ville være hvis hun kunne give en overbevisende grund til at omfavne svag internalisme, som ikke blot beløber sig på, ikke at ende i radikal skepticisme. Min hypotese er dog at sådan en grund(e), er uden for rækkevidde. Min samlede konklusion på dette

kapitel er derfor, at Bergmanns dristige fremførelse af Internalisten dilemma, er et overbevisende og veletableret argument imod internalisme.

Men blot fordi det ser sort ud for internalisme, er det så ensbetydende med, at eksternalisme bør forsvares? Eksternalisme er trods alt ligeså udsat for SPO-indvendingen som svag internalisme. Dette er et rimeligt spørgsmål og jeg dedikerer delvist kapitel VI til at besvare det. Men før vi når så langt, vil jeg fastholde fokus lidt i nu på Internalistens dilemma. Kapitel V har til formål at evaluerer internalistiske forsøg på at vise, at Bergmanns (og mine) konklusioner, er for forhastede.

V. Fænomenal Konservatisme

I sidste kapitel fremstillede jeg Bergmanns tese om Internalistens dilemma. Jeg argumenterede for, at begge horn af dilemmaet, har så fatale implikationer for internalisme, at positionen helt bør forkastes. I dette kapitel vil jeg styrke dette argument, ved at diskutere og ultimative forsøge at tilbagevise, to konkrete modsvar, der direkte anfægter Internalistens dilemma. Det ene modsvar er givet af Michael Huemer, det andet af Logan Gage. Både Huemer og Gage kommer fra den skole, der kan fænomenal konservatisme. Fænomenal konservatisme er en forholdsvist ung internalistisk position, som vi vil fremføre, før jeg diskuterer de to modsvar.

Både Huemer og Gage anerkender at de to horn af Internalistens dilemma er fatale og at det er nødvendigt at undgå dem, hvis der skal være en forhåbning om at redde internalisme. Deres strategi er derfor at konstruere en løsning, der viser hvordan internalisten kan manøvrere sig uden om det to horn og dermed vise at der alligevel ikke er noget dilemma. Jeg kalder derfor deres løsninger for manøvrestrategier. Mit mål er at vise, at på trods af disse to manøvrestrategiers opfindsomhed, så er der ingen udvej for internalisten. Internalistens dilemma forbliver en alvorlig trussel imod internalisme.

Da forståelsen af manøvrestrategierne forudsætter at et greb af fænomenal konservatisme, tildeler jeg redegørelse af denne position afsnit 5.1. Da fænomenal konservatisme ikke entydigt er en version af stærk

eller svag internalisme, fremstiller jeg henholdsvis stærk internalistisk fænomenal konservatisme og svag internalistisk fænomenal konservatisme i sektion 5.1.1. Afsnit 5.3. indeholder redegørelse og diskussion af Huemers manøvrestrategi, der tager sit udgangspunkt i svag internalistisk fænomenal konservatisme. Dernæst vender vi os imod Gage manøvrestrategi, der derimod tager udgangspunkt i stærk internalistisk fænomenal konservatisme.

5.1. Fænomenal Konservatisme

Som nævnt begynder vi med en udredning af fænomenal konservatisme. Lad os forkorte fænomenal konservatisme med betegnelsen PC (fra eng. Phenomenal Conservatism). Min udredning tager udgangspunkt i Huemers udlægning af PC i sin 2007-artikel.

PC er den simple tese at en agent er tilstrækkeligt begrundet i sin formodning, hvis den har evidens, som fremtræder som sandt for agenten og som ikke er omstødelig. Huemer definerer PC's begrundelseskriterium på følgende måde

PCK: If it seems to S that p, then, in the absence of defeaters, S thereby has at least some degree of justification for believing that p. (Huemer, 2007)

PCK er et nødvendigt begrundelseskriterium, så PC er en internalistisk position.¹³ Jeg oversætter 'fremtræder' fra det engelske ord 'seem', hvilket betyder noget i stil med 'at fremtræde som sandt', hvor 'fremtræde' er en fremtræden i agentens bevidsthed. At noget fremtræder sandt, er altså en fremtrædelse ud fra subjektivt perspektiv. Der er som jeg ser det ingen relevant forskel på at anvende betegnelsen 'evidens' og 'fremtræde sandt', men lad mig alligevel i dette kapitel holde mig tro imod PC.

¹³ Der har været en uklarhed om hvorvidt det har været rimeligt at beskrive PCK som et nødvendigt begrundelseskriterium. Nærmere undersøgelser har dog vist, at PCK bør fortolkes som et nødvendigt begrundelseskriterium og at PC derfor er internalistisk. Se (Gage, 2016) for diskussion.

Alt hvad der har potentialet til at fremtræde som sandt for en agent, er potentielt begrundende for en formodning. Hvad end det er noget agenten perciperer, opfatter intuitivt eller flygtige fornemmelser kan ifølge PC være epistemisk relevant for en formodning. Det der kan forhindre, at en fremtrædelse af at noget er sandt, begrundet i en formodning, er at begrundelsen er omstødet eller er omstødelig. Det omstødet er givetvis modevidens, der også fremtræder sandt, men Huemer er ikke eksplicit herom.

Huemer er meget bevidst om at forklarer, at omstødelse af en fremtrædelse af at noget er sandt, ikke nødvendigvis forårsager at det ikke fremtræder sandt mere (Huemer, 2007). En optisk illusion vil ifølge Huemer f.eks. blive ved med at fremtræde som sandt for en agent, selvom hun godt ved at det er en illusion. Når jeg stikker en gren under vand og ser den bøje, så behøver det ikke få mig til at formode, at grenen faktisk bøjer. For jeg ved udmærket godt, at det er en måde hvorpå genstande under vand er tilbøjelige til at fremtræde på, forårsaget af vibrationer i vandet og er derfor ikke forbundet med grenens fysiske egenskaber. Men ifølge Huemer ændre denne viden ikke på den kendsgerning, at det fremtræder sandt for mig, at grenen bøjer.

At noget kan fremtræde sandt, uden derved at medfører, at man formoder, at det er sandt, viser ifølge Huemer, at der er en forskel på fremtrædelse og formodning. Hvis der ikke var nogen forskel, så ville PC ikke stipulere meget mere, end at agenter ud fra deres eget subjektive perspektiv er tilstrækkeligt begrundet i at formode, hvad end de formoder (på baggrund af den præmis, at formodninger nødvendigvis fremtræder sande for agenten). Kun fordi der er en forskel, kan PC betragtes som en begrundelsesteori.

Lad mig runde redegørelsen af PC af med en kort bekymring. Det kan diskuteres om PCK, er et for *let* begrundelseskriterium (Silva, 2013). For selvom enhver fremtrædelse af at noget er sandt ikke kan anvendes som tilstrækkelig begrundende og at agenten, derfor er påkrævet at kunne skelne, så er de epistemiske krav til agentens epistemiske kompetence og de faktuelle omstændigheder, ret små. Kun i tilfælde hvor en agent formoder på baggrund af en omstødelig fremtrædelse, er formodningen ubegrundet. Det er f.eks. lige meget om agentens formodning er ekstremt faktisk upålidelig, så længe den fremtræder som sandt for hende og ikke er omstødelig.

5.1.1. To former for PC

Det er delvist uklart om PC tilhører stærk internalisme eller svag internalisme. Grunden til denne uklarhed er, at Huemer ikke er eksplicit om, hvorvidt hans anvendelse af 'fremtræder som sandt' indebærer at agenten er i stand til alene via refleksion at forestille sig, at fremtrædelsen er begrundende for den relevante formodning. Det intuitive svar er, at Huemer mener, at det, at noget fremtræder sandt for en agent, nødvendigvis implicerer, at fremtrædelsen begrunder en bestemt formodning, ud fra agentens subjektive perspektiv. Altså at PC er en version af stærk internalisme. Men man kan ikke tage sådan en fortolkning for givet. At noget fremtræder sandt for en agent, betyder ikke nødvendigvis at agenten er i stand til at se en begrebsrelation mellem fremtrædelsen og den formodning den potentielt begrunder. Hvis der er sådan en formodning, så er det heller ikke nødvendigt, at agenten er i stand til alene via refleksion at forestille sig at fremtrædelsen af at det er sandt og derved metabegrunde formodningen. PC kan i princippet være en version af svag internalisme.

Jeg vil ikke her vurdere hvorvidt PC bør underordnes stærk eller svag internalisme. Men et af de to versioner må det nødvendigvis tilhøre. Lad mig her kort give et overblik over henholdsvis stærk internalistisk PC og svag internalistisk PC, således

PC_{st}: En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) mindst et medlem af j fremtræder for A som sandt og er A's evidens e for F, og (iii) det fremtræder sandt for A, at e er relevant for begrundelsen af F.

PC_{sv}: En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) mindst et medlem af j fremtræder som sandt for A og er A's evidens e for F, men det er ikke nødvendigt, at (iii) det fremtræder sandt for A, at e er relevant for begrundelsen af F¹⁴

¹⁴ Jeg er her inspireret af Bergmann (Bergmann, 2013). I den artikel skelner og definerer han ligeledes PC_{st} og PC_{sv}.

Michael Bergmann har fremstillet lignende definitioner af stærk internalistisk PC og svag internalistisk PC.¹⁵ Bergmanns intention er at vise at PC er udsat for Internalistens dilemma på samme måde som andre internalistiske positioner (Bergmann, 2013). De to manøvrestrategier jeg adresserer i de to følgende afsnit, er internalistiske modsvar på Bergmann kritik. Mit mål er at vise at begge disse modsvar mislykkes.

5.2. Huemers Manøvrestrategi ved Negativ Begrundelseskriterium

Vi er nu klar til at se på Huemers manøvrestrategi imod Internalistens dilemma. Huemer præsenterer den som direkte besvarelse på Bergmanns argument om, at PC står i dilemmaet på samme måde som andre internalistiske positioner (Huemer, 2013). Huemer er dog aldrig eksplicit om hvorvidt PC bør betragtes som en version af stærk internalisme eller som svag internalisme. Jeg mener dog, at hans besvarelse bedst kan fortolkes som en version af PC_{st}. Vi skal se hvorfor om et kort øjeblik. Men hvorvidt denne fortolkning faktisk er korrekt, er ikke afgørende for den kritik jeg efterfølgende fremlægger. Redegørelse og kritik af Huemers manøvrestrategi, udgør indholdet i dette afsnit.

Så hvad siger Huemer til PC's forsvar imod Internalistens dilemma? Hans bevarelse er desværre hverken omfattende eller omhyggelig. Jeg tillader mig derfor at pakke hans besvarelse lidt ud, så vi får et bedre materiale at bygge ud fra. Huemers strategi er overordnet at adressere Indvendingen om subjektets perspektiv (se 4.3). Erindre at SPO-indvendingen, er den indvendig Bergmann hævder at man rimeligt kan stille begrundelsesteorier, der tillader at en formodning kan være tilstrækkeligt begrundet, selvom agenten ikke har bevidst adgang til dens begrundelse. Problemet er at hvis en agent ikke kan forestille sig, hvad der begrunder hendes formodning, så er pålideligheden eller sandheden af den en total tilfældighed, ud fra hendes subjektive perspektiv. Tilhængerne af SPO vil hævde at sådan en konsekvens er uforenelig med opfyldelsen af begrundelsesbetingelsen for viden.

¹⁵ Hvad han henholdsvis kalder PC_s og PC_w

Ifølge Huemer kan SPO-indvendingen imødegås ved at indføre et såkaldt *negativt* begrundelseskriterium.¹⁶ Han skriver

“Advocates of the SPO are right to maintain that a belief is unjustified if, from the subject’s perspective, it is at best accidentally true. However, it is best to interpret this as imposing only *a negative condition* on justified belief: if S believes or has grounds for believing [P is at best accidentally true], then S is not justified in believing P.” (Huemer, 2013, 337)¹⁷

Vær opmærksom på, at ’P is at best accidentally true’ ikke angår hvorvidt P bygger på en kontingent kendsgerning (se evt. 3.3.1. i denne afhandling). Det Huemer derimod mener med ’P is at best accidentally true’ er, at det er tilfældigt ud fra agentens subjektive perspektiv, hvorvidt P er sand. Så Huemers pointe er, at hvis agenten er tilstrækkeligt begrundet i at formode, at sandheden af en proposition q er tilfældig, så er q ubegrundet for hende at formode. Dette er et negativt begrundelseskriterium, fordi det er fraværelsen af den specifikke formodning sandheden af q er tilfældigt sand, der er nødvendig for begrundelsen af q. Vi kan stipulere Huemers negative begrundelseskriterium således

NB: Agent A er kun begrundet i sin formodning p, hvis det ikke er epistemisk tilfældigt, at A formoder at p.

Det er epistemisk tilfældigt, at A formoder at p, hvis begrundelsen for p, ikke fremtræder som sandt i A’s bevidsthed.¹⁸

Det er epistemisk påkrævet for begrundelse, at NB efterleves, men NB erstatter ikke PCK. NB og PCK er konsistente begrundelseskriterier. PCK stipulerer at en formodning p kun er begrundet, hvis den

¹⁶ Vi kan faktisk spore sådan en idé helt tilbage til BonJour, der dog anfægter den (BonJour & Sosa, 2003, 2.3)

¹⁷ Mit i kursiv

¹⁸ Endnu en uklarhed er om hvad tilgængelighedskriteriet for en fremtrædelse ifølge PC skal være (se evt. 2.1. i denne afhandling).

fremtræder sandt (eller hvis dens evidensgrundlag fremtræder sandt) og samtidig ikke omstødes. NB er egentlig blot Huemers specificering om en bestemt omstøder. Hvis NB ikke opfyldes fordi agenten formoder at sandheden af p er tilfældigt sand, så omstødes begrundelsen af p, for dermed at fejle i at opfylde PCK. PCK kan altså ikke opfyldes for en formodning, hvis NB ikke også er opfyldt. Men det gælder ikke vice versa.

Huemer mener at indførelsen af NB er i stand til at vise at PC ikke fanget i Internalistens dilemma. Hans tese er, at NB er stærk nok til at imødegå SPO-indvendingen, men svagt nok til ikke at medfører den infinitive regres. Hvis dette er sandt, så er det angiveligt sandt at der ikke er noget dilemma. Lad os se hvorfor han kommer frem til dette og derefter overveje tesens styrke.

Hvorfor mener Huemer at indførelsen af NB kan imødegå SPO-indvendingen? Huemer forklare ikke nærmere, men jeg tror vi kan få et praj, ved at illustrere NB i forhold til Normancasen. Erindre at Normancasen handler om clairvoyanten Norman, som på grund af sit clairvoyante fakultet, for hvilket Norman intet kendskab har, danner den sande og pålidelige formodning om, at præsidenten er i NYC. Norman fastholder sin formodning, selvom han hverken har et evidensgrundlag for eller imod den. NB kan synes at forklare internalistens intuition om, at Norman ikke har viden. Da Norman ikke har noget evidensgrundlag, hverken for eller imod sin formodning, så er det et epistemisk tilfælde at Norman formoder den. Det er et epistemisk tilfælde, fordi sandheden af propositionen præsidenten er i NYC er et totalt tilfælde ud fra Normans subjektive perspektiv. Normans formodning bryder med NB, hvilket er resultere i at den er ubegrundet. NB imødegår SPO-indvendingen ved at være enig at det er fordi sandheden er tilfældig ud fra Normans subjektive perspektiv, at hans formodning er ubegrundet. Jeg kan anerkende dette argument. Hvad jeg i det følgende dog vil så tvivl om, er hvorvidt NB, er i stand til at forhindre, en infinitiv regres.

Huemers forklaring på hvorfor indførelsen af NB forhindre infinitive regres er mangelfuld. Det eneste han skriver derom er

”Fortunately, this sort of negative condition on justification generates no regress” (Huemer, 2013, 337)”

Grunden til at Huemer ikke mener at NB genererer infinitiv regres, må angiveligt være at NB er en tilføjelse til svag internalistisk PC (PC_{sv}) og ikke en tilføjelse til stærk internalistisk PC (PC_{st}). Han afviser PC_{st} velvidende om, at det medfører infinitiv regres. Hans tese er angiveligt, at NB er for svagt til at medføre infinitiv regres. Men hvilken argumentation kan ligge til grund for denne tese? Jeg ved det ikke.

Som jeg ser det er det klart, at NB implicerer PC_{st} og derfor medfører infinitiv regres. Den simple forklaring herpå er, at en agent ikke kan opfylde NB, uden at være i stand til alene via refleksion til at forestille (eller mene eller se), hvad der begrundes sin formodning. Dvs. det er ikke epistemisk tilfældigt for agenten, at hun formoder som hun gør, ud fra hendes subjektive perspektiv. Hvis det derimod skulle vise sig, at det er epistemisk tilfældigt for agenten, at hun formoder som hun gør og derfor ikke opfylder NB, så er formodningen udsat overfor SPO-indvendingen. Det gør heller ikke.

Huemers manøvrestrategi synes at være et eksempel på den slags indvendinger imod Internalistens dilemma, vi har set på i afsnit 4.3.1. Man afviser stærk internalisme, men forsøger at snige dyderne ved positionen, ind ad bagdøren. Problemet med Huemers manøvrestrategi er, at den ikke slipper uden om regressen derved. For ved at indføre NB, lader han PC_{st} være impliceret. Ved at hans tese implicerer PC_{st} , implicerer den også infinitiv regres. Resultatet er at Huemers manøvrestrategi mislykkes i at undvige Internalistens dilemma. Indførelse af NB som et nødvendigt begrundelseskriterium viser ikke, at en infinitiv regres ikke opstår, hvilket han påstår.

5.3. Manøvrestrategi ved Anfægtelse af Princippet for Begrundet Følgeslutning

Måske har den næste manøvrestrategi en bedre chance. Den er fremført af Logan Gage, som henvender sig, ligesom Huemer, til Bergmanns artikel, der argumenterer for, at PC er fanget i Internalistens dilemma. Gages strategi er helt overordnet at forsvare PC_{st} , men anfægte Princippet for begrundet følgeslutning

(PBF) (Gage, 2016).¹⁹ Hvis han overbevisende kan vise, at PBF ikke er et gældende begrundelseskriterium, så medfører PC_{st} ikke en infinitiv regres og så er der intet dilemma.

For overblikkets skyld, lad mig her kort illustrere, hvorfor PC_{st} angiveligt genererer infinitiv regres og efterfølgende bruge illustrationen til at redegøre for Gages manøvrestrategi. Lad os tage udgangspunkt i PC_{st} . Jeg definerede PC_{st} i 5.1.1. således

PC_{st} : En agent A er begrundet i sin formodning F, kun hvis (i) F er begrundet af et sæt af J-faktorer j og (ii) mindst et medlem af j fremtræder for A som sandt og er A's evidens e for F, og (iii) det fremtræder sandt for A, at e er relevant for begrundelsen af F.

Relevant her er delkriteriet (iii), der hævder, at det er påkrævet, at begrundelsesrelationen mellem evidensen og F, fremtræder sandt for agenten. Vi kan udlede at denne fremtrædelse nødvendigvis indebærer et begrebsligt forhold, da den implicerer en begrebsrelationen mellem F og e (se 4.2.). At det fremtræder som sandt i agentens bevidsthed, at e begrunder F, er derfor en domsfældelse fra agentens side, en domsfældelse, der udgør metabegrundelse for F. Lad os fremstille denne metabegrundelse således

MB: e er relevant begrundelse for F

Da vi følger Princippet for begrundet følgeslutning (se 1.2.), kan MB kun være begrundende for F, hvis MB selv er tilstrækkeligt begrundet til at kvalificere sig til viden. Hvis MB skal være tilstrækkeligt begrundet, er det påkrævet at det efterlever PC_{st} (da antager PC_{st} er korrekt). At efterleve PC_{st} involverer, at der er evidens e_2 , der fremtræder som sandt for agenten. Ikke nok med det, er det yderligere påkrævet, at det fremtræder sandt for agenten, at e_2 begrunder MB. Dette er af nævnte grunde nødvendigvis en domsfældelse, der udgør metabegrundelse for MB. Metabegrundelsen for MB, kan fremstilles således

¹⁹ Gage fremfører i samme artikel, andre strategier imod dilemmaet. Den jeg evaluerer her, er den han fremstiller i sin artikels sektion 4.

MB2: e2 er relevant begrundelse for MB

Dermed opstår en ny begrundelsesproces af samme struktur. Princippet for begrundet følgeslutning, gør det påkrævet at MB2, er tilstrækkeligt begrundet, for at kunne begrunde MB. Derved opstår behovet for at e3 og MB3 fremtræder som sande for agenten, og sådan bliver det nødvendigvis ved, for så vidt, internalisten forsvarer PC_{st}. Ligesom andre former for stærk internalisme generere PC_{st} altså en infinitiv regres, der gør begrundelse umulig. At omfavne PC_{st} er at altså at tilkendegive sig til radikal skepticisme (se evt. afsnit 4.2. for mere uddybende redegørelse af regresproblemet).

Vi kan nu se nærmere på Gage manøvrestrategi. Udover PC_{st}, er der en yderligere præmis for, at regressen opstår. Det er antagelsen af Princippet for begrundet følgeslutning. Genkald princippet (fra afsnit 1.2.)

PBF: En domsfældelse er kun begrundet, hvis det sæt af formodninger, som det er udledt af, selv er tilstrækkeligt begrundet.

Ifølge Gage bør vi ophæve PBF, for derved at undgå at genere infinitiv regres (Gage, 2016). For det er kun fordi vi antager, at PBF er sandt, at det er nødvendigt, at MB i vores illustration oven over, er påkrævet at være tilstrækkeligt begrundet. For i kraft af at F udledes af MB og MB derfor er begrundende for F, så er det påkrævet ifølge PBF, at MB er tilstrækkeligt begrundet. Fordi MB er påkrævet at være tilstrækkeligt begrundet, genereres en ny begrundelsesproces.

Hvis på den anden side, PBF ikke er sandt, så generes der ingen ny begrundelsesproces. Dvs. at hverken adgang til e2 eller MB2 er nødvendigt, for at MB er tilstrækkeligt begrundende for F. Hvis vi underkender PBF, men stadig antager PC_{st}, så er F tilstrækkeligt begrundet til at kvalificere sig til viden, blot når agenten er i stand til alene via refleksion at forestille sig en vilkårlig metabegrundelse for F.

Gage manøvrestrategi er netop at underkende PBF. For ved at underkende det, forhindres regres og dermed radikal skepticisme. Argumentationen herfor er, at hvis agentens metabegrundelse mellem *e* og *F* ikke behøver at være tilstrækkeligt begrundet, for at kunne opfylde delkriterie (iii), så stopper begrundelsesprocessen netop dér. For der er intet i definitionen, der gør det påkrævet for agenten at være i stand til at begrunde en uendelig række af evidens tilstrækkeligt.

Problemet med at ophæve PBF, er dog, at det medfører nogle *meget* kontraintuitive implikationer. Det medfører nemlig at irrationel eller ligefrem forrykt metabegrundelse, kan være genstand for begrundelse (en pointe Bergmann allerede tidligt fremfører (Bergmann, 2013)). Hvis der ikke er nogen begrundelseskriterier for metabegrundelse, så er det tilladt for agenten at anvende, hvilken som helst metabegrundelse hun skulle finde passende, inklusiv upålidelig, irrationel og forrykt metabegrundelse. Men hvad er så overhovedet ideen med at forsvarer stærk internalisme eller PC_{st} .

Men Gage slår sig ikke ud af denne kritik. Ifølge ham bidrager metabegrundelse til en formodnings epistemiske status, selv hvis metabegrundelsen er irrationel eller upålidelig. Ifølge ham bidrager den nemlig til opfyldelsen af funderingskravet. Gage bakker sin idé op, ved at henvise til et citat af Chris Tucker

“Basing a belief in P on a belief in E contributes to the...justification of my belief in P, not because it makes the belief more likely to be true, but because it constitutes, at least in part, the required mental connection between my belief in E and my belief in P” (Gage, 2016, 50)

For Gage svarer metabegrundelse til selve den akt at fundere sin formodning i en evidens, hvilket til gengæld er at tilfredsstille PC_{st} . Denne tanke er ikke fjern fra, hvad andre proponenter af stærk internalisme har hævdet (se 2.4). Men Gages tese skiller sig ud, ved at metabegrundelsen, der udgør funderingen, ifølge ham, ikke selv er epistemisk betinget.

Fundering bidrager altså ifølge Gage, til formodningens begrundelsesstatus, selvom den er vilkårlig og epistemisk ubetinget. Det gør den ifølge ham, ved (til dels) at udgøre en mental forbindelse mellem evidensen og formodningen. For ham er funderingskravet simpelthen et begrundelseskriterium om, at formodningen skal være mentalt forbundet til en vilkårlig evidens, en evidens som fremtræder som sandt for agenten. Gage forklarer dog aldrig, hvorfor eksistensen af en mental forbindelse nødvendigvis (til dels) er udgjort af en metabegrundelse. Et problem vi ikke behøver at bekymre os om her.

Men hvis jeg forstår Gage ret, så er der også en anden ting som en metabegrundelse og derfor fundering, opfylder. Den ting er at den mentale forbindelse bliver *passende* eller korrekt. Gage skriver herom følgende

“A concept application which appears correct from the subject’s perspective (even if it is mistaken) adds something important to one’s justification by securing a mental connection such that the justification contributor and the belief are *appropriately connected*” (Gage, 2016, 51)²⁰

Gage mener altså, at ved, at det fremtræder sandt for agenten, at *e* er relevant for begrundelsen af F, bliver *e* og F forbundet på passende måde, hvilket ikke ville være tilfældet, hvis det ikke fremtrådte sådan for hende. Men Gage afslører aldrig hvad det vil sige, at *e* og F, er forbundet på passende måde.

Hvad gør en mental forbindelse passende; hvad er dens begrundelsesmæssige funktion? Lad os spekulere lidt over svaret. Gage er eksplicit om, at funktionen ikke er at gøre formodningen mere pålidelig, så det kan ikke være derfor. Det kan heller ikke være fordi, at det er rationelt for agenten at have en passende mental forbindelse. For hvis formålet med at have en passende mental forbindelse er rationalitet, så adresserer hans tese ikke spørgsmålet om, hvorfor irrationel eller forrykt metabegrundelse, kan tilfredsstille PC_{st}. Men det var det, hans tese netop lovede at vise.

²⁰ Mit i kursiv

Jeg konkluderer derfor at Gages manøvrestrategi, i hvert tilfælde indtil nu, står uden godt grundlag. Gage forklarer aldrig, hvad irrationel og forrykt metabegrundelse, kan bidrage epistemisk til en formodning. Man kan spekulere på, hvilke der kunne være af sådanne grunde. Men jeg tror at der er en årsag til, at ikke engang Gage forsøger at lægge sådanne grunde frem. Årsagen er at der ikke er nogen.

Kapitelafrunding

Dette kapitel har bestået af fremstilling og diskussion af to, hvad jeg har kaldt manøvrestrategier imod Internalistens dilemma. Begge strategier har vist sig at være en slag sad hoc løsninger på dilemmaet, der efter min analyse begge mislykkes efter ophavsmændenes hensigter. På baggrund af dette konkluderer jeg, at Internalistens dilemma stadig står som en alvorlig trussel imod den internalistiske lejr. I næste og sidste kapitel vender vi os imod en mere positiv fremgangsmåde. Der vil jeg konstruere og fremføre argumenter for epistemisk eksternalisme.

VI. Et Pejlemærke For Eksternalisme

I de sidste par kapitler har fremført stærk kritik imod internalisme. Jeg har argumenteret for, at internalisten nødvendigvis står i dilemmaet imellem enten at acceptere radikal skepticisme eller at acceptere den omstændighed, at hendes position er epistemisk irrelevant. På baggrund af dette dilemma, har jeg videre argumenteret for, at det er bedst helt at droppe internalisme. I dette afrundende kapitel flyttes fokus fra den polemiske fremgangsmåde jeg indtil nu har fremført, til en mere konstruktiv fremgangsmåde. Ud fra et reliabilistisk udgangspunkt vil jeg forsøge at fremføre et begyndende svar på, hvordan Normancasen kan betragtes som et vidnesbyrd til fordel for eksternalisme, stik imod den oprindelige hensigt.

Min strategi er overordnet at imødegå nogle af internalistens intuitioner om begrundelse. Det er sandt at det er en epistemisk fordel at være i stand til at metabegrunde sine formodninger, i det mindste i mange

kontekster. Jeg vil vise at agenter behøver at være i stand til at forholde sig kritisk til propositioner, for at være epistemisk kompetente. En del af kapitlet indeholder altså en grad af forsoning med internalisme. Men denne forsoning skal ikke ses som en opgivelse af de anti-internalistiske konklusioner, jeg har draget tidligere. Ifølge mig er internalistisk begrundelse en forudsætning eller en forudsætning i en bred vifte af kontekster, for epistemisk kompetence. Men det er det ikke for viden. Det jeg vil argumentere for i dette kapitel, er at man kan have viden, selvom man er epistemisk inkompetent. Min pointe er videre at dette beskriver den situation som Norman står i.

I afsnit 6.1. skal vi gense Normancasen og jeg fremføre de vigtigste pointer. Dernæst præsenterer jeg min tese i 6.2. Afsnit 6.3. og 6.4. er begge tildelt at forsvare tesen. Det gør jeg ved at vise, at Normancasen i virkelighed illustrerer et eksempel på at man kan have viden, selvom man ikke er epistemisk kompetent. I afsnit 6.3. viser jeg hvorfor Norman har viden. Men i afsnit 6.4. skal vi ses hvorfor det alligevel er bedst at betragte ham som epistemisk inkompetent. Jeg afslutter specialeafhandlingen med en række konkluderende bemærkninger, samt ideer til fremtidige undersøgelser.

6.1. Gensyn med Normancasen

Før jeg begynder på min diskussion og fremstilling af min tese, lad os genopfriske Normancasen som Bonjour har fremlagt den.

Norman, under certain conditions that usually obtain, is a completely reliable clairvoyant with respect to certain kinds of subject matter. He possesses no evidence or reasons of any kind for or against the general possibility of such a cognitive power or for or against the thesis that he possesses it. One day Norman comes to believe that the President is in New York City, though he has no evidence either for or against this belief. In fact the belief is true and results from his clairvoyant power under circumstances in which it is completely reliable. (Bonjour, 1985, 41)

Sådan som BonJour rammesætter casen har Norman hverken evidens for eller imod sin formodning, der ud fra hans subjektive perspektiv, relevant begrunder den. Derved kan Norman ikke skelne formodningen fra pålidelig eller upålidelig, og dens sandhed er derfor en total tilfældighed, ud fra hans perspektiv. Men fra vores læses tredje-persons perspektiv er sagen en anden. Vi ved at formodningen er faktisk pålidelig; at den er sandhedsbidragende. Derudover ved vi, modsat Norman, at formodningen faktisk er sand.

Spørgsmålet er så: Har Norman viden? Ifølge BonJour må svaret fra eksternalisten (rehabilisten) nødvendigvis være et *ja*, *Norman har viden*. Denne vurdering synes at være korrekt da Normans formodning er fuldstændig pålidelig (eller fuldstændig pålideligt forårsaget). Vi kan her lægge spørgsmålet til side om, hvad pålidelighed lige præcis indebære, ved at antage, at formodningen er pålidelig, uanset hvilken teori om pålidelighed, der måtte foretrækkes.

Som vi ved finder BonJour rehabilistens svar uoverbevisende. Han hævder derimod, at Norman ikke har viden. Han har ikke viden forklarer BonJour, fordi formodningen ikke har noget evidensgrundlag, der gør det epistemisk rationelt eller ansvarligt for Norman at blive ved med at formode den. Havde Norman været epistemisk rationel, havde han kun formodet, at præsident er i NYC, hvis han havde haft evidens derpå. Da Norman ikke har sådan et evidensgrundlag, er han ubegrundet i at formode, at præsidenten er i NYC. Da han er ubegrundet i at formode det, slutter BonJour, at han heller ikke har viden derom.

Ifølge BonJour forudsætter epistemisk rationalitet, at agenten har bevidst adgang til sit evidensgrundlag. Men det forudsætter også at agenten er i stand til, alene via refleksion at se, at evidensgrundlaget begrunder formodningen. Norman ville ikke stå i en epistemisk bedre situation, hvis han ikke var i stand til at se eller forestille sig, hvad der begrunder (eller tilbageviser) hans formodning, selvom han havde adgang til evidensgrundlaget. Dvs. hvis han ikke kan metabegrunde den, selv hvis han skulle have adgang til evidensgrundlaget. Det Norman mangler er altså ifølge BonJour at efterleve det begrundelseskriterium, som er forbundet med stærk internalisme. Som BonJour opfatter det, bør vi derfor betragte Normancasen som et vidnesbyrd til fordel for stærk internalisme.

6.2. Min Tese: et Overblik

BonJour kommer på baggrund af det foregående frem til, at Norman ikke har viden. Men behøver vi følge BonJour så langt? Jeg medgiver at Normancasen bringer en intuition frem om, at Norman ikke er epistemisk rationel i at formode, at præsidenten er i New York. Jeg medgiver yderligere, at det der synes at mangle i Normans situation, blandt andet er, at han har bevidst adgang til evidensen, der ud fra hans subjektive perspektiv, er relevant for begrundelsen af formodningen. Min tese er dog, at dette ikke ophæver, at Norman har viden. Det som Norman derimod mangler, er *epistemisk kompetence* eller *rationalitet*.

Min benægtelse af Norman som epistemisk kompetent, men dog stadig vidende, er ikke kun i modstrid med mange internalisters opfattelse. Den er også i modstrid med mere traditionelle eksternalistiske opfattelser af Normancasen. Den er imod den eksternalistiske opfattelse, at Norman bør fortolkes som epistemisk kompetent. Lad mig give et overblik over min position, ved at stille den op som et trilemma. Trilemmaet ser således ud.

1. Norman er epistemisk inkompetent
2. Norman har viden om p
3. Norman har kun viden om p, hvis han er epistemisk kompetent

1, 2, og 3 står i et trilemma, fordi de ikke alle kan være sande, uden at der opstår en kontradiktion imellem dem. Trilemmaet illustrerer meget godt de forskellige intuitioner, der har lagt til grund for diskussionen imellem internalister og traditionelle eksternalister og nu min tese, om hvordan Normancasen bør vurderes. Internalister (BonJour f.eks.) er tilbøjelige til sige at 1. er korrekt, mens det klassiske eksternalistiske svar har været, at 1. er ukorrekt, fordi det ifølge eksternalisme, er epistemisk kompetent at fastholde en formodning, der opfylder pålidelighedskravet. Min tese derimod er enig med internalisterne i, at Norman er epistemisk inkompetent og at 1. derfor er korrekt.

Hvad eksternalisten og min tese dog er enige i, er at Norman har viden om p og derfor at 2. er korrekt. Internalister modsiger sig dette, fordi de hævder at 1. og 3. er korrekte. Diskussion mellem internalister og traditionelle eksternalister har derfor været om enten 1. er korrekt eller om 2. er korrekt. Internalisten har forsvaret 1. men anfægtet 2., eksternalisten det modsatte.

Det som internalisten og eksternalisten dog har været enige om, er, at Norman kun kan have viden, hvis han er epistemisk kompetent og derved enige i, at 3. er korrekt. Så det de er uenige om, er altså, hvad epistemisk kompetence er eller indebære. Ifølge internalisten er Norman epistemisk inkompetent, fordi det irrationelt ud fra Normans subjektive perspektiv at formode p. Den traditionelle eksternalist, mener at Norman er epistemisk kompetent, fordi hans formodning er pålidelig.

Min tese bringer en ny vinkel på denne debat, ved at hævde, at Norman har viden, selvom han er epistemisk inkompetent. Jeg tilslutter mig derved internalisten i, at Norman er epistemisk inkompetent, fordi han fastholder sin formodning, selvom den ud fra hans subjektive perspektiv, er uden begrundelse. Men jeg tilslutter mig den traditionelle eksternalist, når hun konkluderer, at Norman har viden. Min tese adskiller sig fra både internalistens og eksternalistens, ved at hævde, at Norman har viden i p, selvom han ikke er epistemisk kompetent. Jeg er simpelthen uenig i, at viden forudsætter at agenten er epistemisk kompetent.

De følgende to afsnit vil diskutere og forsvare min tese om at viden og epistemisk inkompetence er kompatibelt. Afsnit 6.3. argumenterer for den påstand at Norman har viden. Afsnit 6.4. argumenterer for den påstand, at Norman er epistemisk inkompetent. Hvis begge argumenter er overbevisende, så er Norman både epistemisk inkompetent og har viden, hvormed det kan udledes, at viden og epistemisk inkompetence er kompatibelt.

6.3. Hvorfor Norman har viden

For at bevise at Norman har viden, lad os studere Normancasen nøjere og derfra analysere, hvad den egentlig involverer. Så vidt jeg kan se er der to, tilsammen udtømmende, men gensidigt udelukkende

fortolkninger eller forforståelser, Normancasen kan læses med. Man kan enten læse Normancasen med den forforståelse at Norman er en epistemisk kompetent agent, eller man kan læse den med den forforståelse, at han ikke er det. Bonjour fremlægger aldrig klar information om Normans epistemiske kompetencer og derfor hvilken forforståelse, der er korrekt. Vi får at vide, at Normans clairvoyante evner er pålidelige, men hvorvidt er hans andre fakulteter pålidelige, er han under normale omstændigheder rationel og epistemisk selvkritisk? Min hypotese er, at mange læser Normancasen ud fra den forforståelse, at Norman er epistemisk kompetent. Jeg vil pege i retning af hvorfor og samtidig vise at det har afgørende betydning for de intuitioner casen har tilskyndet at frembringe.

Min tese er at disse to forforståelser af Normancasen tilskynder vores intuitioner om, hvorvidt vi bør tilskrive Norman viden, i to forskellige retninger. Jeg mener yderligere at refleksion over disse to forforståelser viser, hvorfor Norman mangler epistemisk kompetence, men ikke viden. Lad mig redegøre i den følgende to sektioner, henholdsvis fremstille de to forforståelse og evaluerer deres gyldighed som indvendinger imod eksternalisme.

6.3.1. Første Forforståelse: Kompetente Norman

Den første forforståelse eller fortolkning vi kan læse Normancasen med, er sandsynligvis den mest almindelige og mest rammende i forhold til BonJours oprindelige hensigt. Følger vi denne forforståelse, er Norman en epistemisk kompetent agent. Som epistemisk kompetent har Norman alle de epistemiske færdigheder og fakulteter, som der kan forventes af en fuldt udviklet voksen person. Dvs. udover hans særlige clairvoyante fakultet, er hans perceptuelle apparatur fuldt pålideligt og hans kognitive evner til at udlede valide slutninger duelige. En grund til at man almindeligvis fortolker Norman som epistemisk agent, tror jeg, er at vi f.eks. går ud fra, at Norman ved hvem præsidenten er (f.eks. Ronald Reagan), når han ved, hvor han er. Da Norman ikke kan vide, at præsidenten er Ronald Reagan alene ud fra den kendsgerning, at han formoder de dicto, at præsidenten er i New York, må det være fordi han er i stand til at slutte det. Altså må Norman være epistemisk kompetent.

Min hypotese er, at det er under denne forforståelse, at der opstår en intuition om, at Norman ikke har viden. At det hovedsageligt er *fordi* mange læser Norman som epistemisk kompetent, at hans formodning ikke synes at være tilstrækkeligt begrundet og dermed ikke viden. Vi har denne intuition, ifølge mig, fra de forventninger som vi tildeler Norman i kraft af, at vi læser ham som epistemisk kompetent. Som epistemisk kompetent forventer vi af Norman, at han er i stand til selvkritisk og rationelt at vurdere egne formodninger og forholdet imellem dem. Jeg er enig med Bonjour i, at epistemisk kompetence forudsætter, at Norman er i stand til alene via refleksion at kunne forestille sig, hvad der begrundes (tilbageviser) sin formodning. Problemet er som vi ved, at Norman ikke er i stand til dette i den konkrete case. Normans epistemiske situation bryder altså med de forventninger vi tildeler ham i forforståelsen af ham som epistemisk kompetent. Dette er ifølge mig, hvad der tilskynder mange (internalister) til at konkludere, at Norman ikke har viden.

Som forrige paragraf forklarer, har mange den intuition, at Norman ikke har viden, fordi han fastholder sin formodning, selvom det er irrationelt for ham at formode den. Jeg vil her anfægte denne intuition. Det er sandt, at Norman mangler noget, men det er ikke sandt, at det han mangler, er viden. Det Norman mangler er at være i stand til alene via refleksion at forestille sig evidens, der begrundes hans formodning. Men denne omstændighed bør ifølge mig fortolkes som et vidnesbyrd på Normans epistemiske inkompetence - ikke på hvorvidt han har viden.

Hvorfor er det en fejlfortolkning fra internalistens side at hævde at Norman ikke har viden? For at det, er det vigtigt at overveje forholdet mellem internalistens forforståelse og beskrivelsen af Norman i casen. Internalisten hævder at beskrivelsen af Norman i casen, viser at han er epistemisk inkompetent. Men den tolkning er i modstrid med den forforståelse som vi her læser Normancasen med. At læse Norman som epistemisk kompetent er i uoverensstemmelse med beskrivelse af ham i casen, nemlig den, at han epistemisk inkompetent fastholder sin formodning selvom den er irrationel for ham at formode. Dette har betydelige implikationer.

Uoverensstemmelsen mellem forforståelsen af Norman som epistemisk kompetent og beskrivelsen af ham i casen som epistemisk inkompetent, er ifølge min hypotese, årsag til, at internalister forhastet dømmer, at Norman ikke har viden. Problemet er at forforståelsen af Norman som epistemisk kompetent tilskynder at tildele ham nogle forventninger, som han ikke lever op til. Da han bryder med disse forventninger, frembringes en intuition om, at der er noget galt med hans epistemiske situation. Fordi man ikke er opmærksom på sin egen forforståelse, tilskyndes man til at konkludere fejlagtigt, at Norman ikke har viden, selvom det reelt set er sådan, at det er fordi, at casen er inkonsistent med ens forforståelse.

Som jeg ser det, har Normans epistemiske problem noget at gøre med forforståelsen, snarere end hvorvidt Norman har viden. Da forforståelsen er inkonsistent med, hvordan Norman agerer i casen, så er det klogere helt at forkaste forforståelsen, end at konkluderer på baggrund af intuitioner vi får, når vi læser Normancasen med den. Min tese er, er der er en anden forforståelse som er bedre og mere konsistent, end den, at Norman er epistemisk kompetent. Men tese er videre, at hvis vi læser Normancasen ud fra denne anden forforståelse, så finder vi ud af, stik imod internalistens hensigter, at Norman bør tilskrives viden.

6.3.2. Anden Forforståelse: Norman som Epistemisk Inkompetence

Den anden af de to forforståelser eller fortolkninger vi kan læse Normancasen med, er at Norman er epistemisk inkompetent. Epistemisk kompetence kommer i grader; man kan være mere eller mindre epistemisk kompetent/inkompetent; dvs. mere eller mindre epistemisk rationel eller pålidelig. Det jeg særligt er ude efter, når jeg betegner Norman som epistemisk inkompetent, er at han ifølge denne forforståelse, ikke er i stand til at udlede følgeslutningen imellem sine formodninger. Læsningen af Norman som epistemisk inkompetent drejer sig altså mest relevant om hans manglende evne til at metabegrunde. Det følger derfor, at epistemisk inkompetent Norman, ikke har evnerne til at efterleve begrundelseskriteriet forbundet med stærk internalisme.

At fortolke Norman som epistemisk inkompetent kan virke indledningsvist kontraintuitivt. Det er ikke sådan mange af os læser Normancasen, når vi foretager en umiddelbar læsning af den. Men BonJour

fremfører aldrig explicit Normans epistemiske kompetencer. Norman kan i princippet referere til epistemisk inkompetente agenter, såsom et spædbarn eller til et menneske hvis centrale kognitive systemer er hæmmede. Disse fortolkninger er fuldstændig konsistent med den måde Bonjour har fremlagt Normancasen på, selvom den almindeligvis læses anderledes.

Min tese er at når man læser Norman som epistemisk inkompetent, så skifter vores intuitioner om, hvorvidt han er tilstrækkeligt begrundet og dermed hvorvidt han har viden. Hvis vi f.eks. antager at Norman er et spædbarn, så fremtræder intuitionen om, hvorvidt han har viden om sin formodning, i det mindste for mig, anderledes. Her synes det omvendt at være sådan, at Norman faktisk har viden. For at være entydig: hvis jeg fortolker Norman som epistemisk inkompetent, så frembringes intuitionen om, at Norman er tilstrækkeligt begrundet for begrundelsesbetingelsen for viden.

Hvorfor skulle intuitionen skifte, blot ved at fortolke Norman som epistemisk inkompetent? Den bedste forklaring derpå, tror jeg, er at vi har nogle andre epistemiske forventninger til epistemisk kompetente agenter, som vi ikke har til epistemisk inkompetente agenter. Det følger at vi derfor har andre forventninger til epistemisk kompetent Norman end til epistemisk inkompetente Norman.

Forventninger er mildere hos epistemisk inkompetente agenter, end hos epistemisk kompetente agenter. Men handler disse forventninger nødvendigvis om, hvad der skal til for at have viden? Jeg tror det ikke. Det har ikke meget på sig at hævde, at den kompetente agent er påkrævet at opfylde flere begrundelseskriterier for, at hendes formodning har viden, end et spædbarn er påkrævet. Dette kan selvfølgelig anfægtes, men den diskussion må udeblive. Den klogeste opfattelse mener jeg, må være at begrundelseskriterierne for viden er de samme uafhængigt af, hvorvidt agenten er epistemisk kompetent eller ej. De varierende forventninger i forhold til graden af epistemisk kompetence, bør hellere forstås som et spørgsmål om, hvorvidt den viden agenten har, er skrøbelig eller stabil. Jeg vil forklare denne distinktion nærmere i afsnit 6.4.

Læsningen af Normancasen med den forforståelse, at Norman er epistemisk inkompetent, synes at frembringe en intuition om, at Norman har viden. En indvending er dog den, at det er svært at se, hvorfor

vi skulle stole mere på intuitioner, der frembringes med den ene forforståelse, frem for den anden. Dvs. hvorfor skulle intuitionen vi får af læsningen med epistemisk inkompetente Norman være mere informativ, om hvad viden er, end den intuition vi får af læsningen med epistemisk kompetente Norman. Til det er mit svar, at problemet med læsningen af Norman som epistemisk kompetent, ikke er intuitionen den frembringer. Det er derimod den kendsgerning at forforståelsen, er inkonsistent med beskrivelsen af selve casen. Intuitionen om at epistemisk kompetente Norman ikke har viden, er ubrugelig, fordi den er en implikation af en fejlfortolkning af casen. Det er derfor Norman synes at have viden. Den korrekte forforståelse, gør vores intuition at han har viden, mere pålidelig.

Normancasen som Bonjour troede og havde til hensigt, at skulle være et vidnesbyrd for internalisme (stærk internalisme), viser sig under min analyse, i stedet at være et vidnesbyrd for en form for eksternalisme. Nemlig en eksternalisme, der hævder, at man kan være epistemiske inkompetent samtidig med, at man har viden.

Jeg har nu fremført to, hvad jeg antager, tilsammen udtømmende, men gensidigt udelukkende forforståelser af Normans epistemiske kompetence som kan anvendes i læsningen af Normancasen. Ifølge mig afslører analysen af disse to forforståelser, at Normancasen hverken er en god sag imod traditionel eksternalisme, eller imod min alternative eksternalisme. Den første forforståelsen af Normans epistemiske kompetencer, gør Normancasen uoverbevisende, fordi den er inkonsistent med beskrivelsen af casen. Da den er inkonsistent med denne beskrivelse, så er de anti-eksternalistiske intuitioner som den frembringer, ugyldige og derfor ingen trussel imod eksternalisme. Den anden forforståelse af Normans epistemiske kompetencer, frembringer heller ikke overbevisende intuitioner imod eksternalisme. Grunden hertil er, at de intuitioner som den frembringer, i det mindste ifølge mig, synes at favorisere eksternalisme, snarere end internalisme. Hverken den ene eller anden af forforståelse af Normancasen, giver derfor vind i sejlene for internalisme.

Et problem står dog tilbage for min tese. Den traditionelle eksternalist vil hævde, at selve den kendsgerning, at Norman har viden, implicerer, at han er epistemisk kompetent. Min tese derimod hævder,

at selvom han har viden, så giver jeg internalisten ret i, at han er epistemisk inkompetent. I næste afsnit forklarer jeg, hvorfor Norman under rette fortolkning, bør betragtes som epistemisk inkompetent.

6.4. Hvorfor Norman er Epistemisk Inkompetent.

Vores tænkte traditionsbundne eksternalist vil evaluere forrige afsnit med blandede følelser. Hun vil uden tvivl give applaus til min konklusion om, at Norman besidder viden. Hun ligesom jeg, ville hævde, at da Norman tilfredsstillter pålidelighedskravet, så har han viden. Hvad hun til gengæld vil anfægte er, at Norman er epistemisk inkompetent. Hun vil modsat mig fastholde, at Norman er epistemisk kompetent og at dette er en forudsætning for at han har viden. Mit mål her at vise, at denne anfægtelse er uoverbevisende.

Det første trin man skal tage for at forstå min tese er, at selv hvis det er falsk, at Norman er epistemisk inkompetent, så er de to forforståelser som Normancasen kan læses med, stadig principielt forskellige. Ifølge den første forforståelse er Norman i stand til at udlede følgeslutninger imellem hans formodninger, i den anden forforståelse, er han ikke stand til det. Da mit argument om, at den første forforståelse er inkonsistent med casens beskrivelse, stadig gælder, så er det stadig korrekt at forkaste den til fordel for den anden forforståelse. Det følger deraf, at den traditionsbundne eksternalists analyse af Normancasen, også må forløbe sig på den anden forforståelse af Normancasen.

Erindre at den anden forforståelse af Normancasen, indebære at Norman ikke er i stand til at udlede følgeslutninger imellem sine formodninger. Da den traditionsbundne eksternalist fastholder, at Norman er epistemisk kompetent, så følger det, at hun også mener, at Normans manglende evne til at forestille sig, hvad der begrundet hans formodning, enten er totalt irrelevant eller meget lidt relevant. Dvs. at han benægter, at bevidst adgang til metabegrundelse for en formodning, er tilstrækkeligt relevant ud fra et epistemologisk perspektiv. Grunden hertil er, at den traditionsbundne eksternalist hævder, at Norman er epistemisk kompetent, samtidig med at hun anerkender, at Norman ikke er i stand til at lave følgeslutninger.

Den traditionsbundne eksternalists tese er altså, at Norman er epistemisk kompetent, selvom han ikke er i stand til at alene via refleksion at forestille sig, hvad der begrundet ham i at formode at præsidenten er i NYC, f.eks. fordi han er et spædbarn. Den traditionsbundne eksternalist mener videre, at Norman er epistemisk kompetent, fordi hans formodning er pålidelig nok til, at den ifølge pålidelighedskravet, kvalificerer sig til viden. Jeg anfægter denne opfattelse. Jeg er enig i at formodningen kvalificerer sig til viden, men jeg benægter, at Norman er epistemisk kompetent. Lad mig prøve at forklare.

Først vil jeg gerne gøre det klart, at jeg er tilhænger af ideen om, at begrundelsesværdien af bevidst adgang og internalistisk rationalitet, afhænger af, hvorvidt det er pålideligt eller sandhedsbidragende. Min tese er reliabilistisk af natur. Det jeg vil pointere her er, at internalistisk begrundelse i nogle (mange) kontekster, er sandhedsbidragende og derfor epistemisk værdifuldt. Hvis internalistisk begrundelse er epistemisk værdifuldt, så er internalistisk begrundelse relevant for tilskrivningen af epistemisk kompetence. Hvad jeg dog ikke medgiver internalisten er, at internalistisk begrundelse er et nødvendigt begrundelseskriterium for viden.

Hvorfor er internalistisk begrundelse epistemisk værdifuldt? For det første, er det en almindelig opfattelse indenfor den kognitive psykologi, at bevidstgørelse eller opmærksomhed kan styrke epistemiske funktioner i udvælgelsen af vigtig information i vores omgivelser eller i vores hukommelse (Gleitman, Gross, & Reisberg, 2011). I normale omstændigheder, synes bevidst følgeslutning at forøge mængden af hvor meget data, der kan være indeholdt i ræsonnementet, samt akkuratigheden af de domme, der udledes fra ræsonnementet. Hvis jeg f.eks. skal gøre mig forhåbninger om at løse en svær tredjegradslikning, så forudsætter det, at jeg nøje og opmærksomt fokuserer på de relevante elementer og regler. Pålidelig formodningsdannelse kræver altså ofte, at agenten forud for den, har været bevidst engageret. Derudover har Mikkel Gerken argumenteret for, at internalistisk begrundelse kan være nødvendigt for f.eks. at blive bevidst om egne bias, samt nødvendig for at tage kommunikativt del i videnskabelige fællesskaber (Gerken, 2020). Hvis det er korrekt, hvad jeg medgiver at det er, så har internalister ikke skudt helt ved siden af, i deres analyse af viden og begrundelse. For det viser at

internalistisk begrundelse i nogle (mange) kontekster kan have epistemisk værdi, der ikke ville være der, havde evidensen og dens begrundelsesværdi ikke været tilgængelig i agentens bevidsthed. Jeg mener at disse højt intuitive grunde, i sig selv tilstrækkeligt viser, hvilken høj epistemiske værdi internalistisk begrundelse har.

Min tese er at epistemisk kompetence bl.a. afhænger af hvorvidt agentens viden er epistemisk *skrøbelig* eller *stabil*. Dvs. hvorvidt agenten er i stand til at fastholde sin viden og afværge potentielle usande formodninger. Hvorvidt en agent har pålidelig og rationel internalistisk begrundelse for sin viden, har stor betydning for, ifølge mig, hvorvidt en viden er epistemisk skrøbelig eller stabil. Hvis en agent har viden om p og har bevidst adgang til p 's evidens, samt er i stand til at forstå, at evidensen begrundet p , så er p stabil viden. p er stabil fordi, hvis agenten møder modevidens imod p , så skal denne modevidens være stærkere end evidensen for p , hvilket er usandsynligt (men ikke umuligt), hvis evidensen er pålidelig. Agenten holder altså her p epistemisk kompetent. Hvis en anden agent også har viden om p , men derimod ikke i stand til alene via refleksion at forestille sig, hvad der begrundet p , så er p skrøbelig. p er skrøbelig, fordi agenten ikke skal erfare megen modevidens imod p , for at være tilskyndet til at omstøde begrundelsen af p . I dette eksempel formoder agenten p inkompetent.

Vi kan nu anvende det fremgjorte på Normancasen. Norman har viden, for hans formodning er fuldt pålidelig og efterlever pålidelighedskravet. Det er den traditionsbundne eksternalist og jeg enig om. Men Norman er epistemisk inkompetent, kontra den traditionsbundne eksternalists antagelse. Norman er epistemisk inkompetent, fordi hans viden mangler et evidensgrundlag, der kan stabilisere den. Da han mangler evidensgrundlag for sin viden, skal han ikke erfare megen modevidens imod den, for at være tilskyndet til at forkaste sin viden (viden er ikke noget man ved at man har). Hvis Norman f.eks. perciperer på et falsk grundlag, at præsidenten er i Chicago, så kan vi forestille os at han forkaster sin indledende formodning, selvom den ubevidst for ham er noget han har viden om. Norman har altså viden, men han er i en ikke-ideal epistemisk situation, ved ikke at være epistemisk kompetent.

Ideen om at viden er forudsat af epistemisk kompetence er forkert. Normancasen eksemplificerer ifølge min tese en situation, hvor en agent har viden, men samtidig epistemisk inkompetence. Norman er epistemisk inkompetent, fordi han mangler internalistisk begrundelse for sin viden, så hans viden er skrøbelig. Jeg slutter derfor at viden og epistemisk kompetence er kompatibelt.

6.4.1. Efterbemærkninger

Grunden til at det er vigtigt for mit argument at vise, at de intuitioner som frembringes af Normancasen handler om vores forforståelse af Normans epistemiske kompetence, er at gøre opmærksom på, at den ikke handler om viden per se. Det er ikke viden Norman mangler, det er epistemisk kompetence. Eksternalisten bør ufortrødent bekende sig til, at Norman har viden. Men det bør også fra eksternalistens side indrømmes, at Normans formodning er epistemisk skrøbelig. Den er skrøbelig fordi der ikke skal megen til at omstøde den. For at formodningen skal være mindre skrøbelig behøver Norman internalistisk begrundelse, der epistemisk styrker den og hans sikkerhed i at fastholde den. Dette er en delvis indrømmelse til internalisten. Det som eksternalisten dog ikke bør medgive internalisten i, er at Norman ikke har viden. Han har viden, for hans formodning opfylder pålidelighedskravet. Ja, det er en skrøbelig viden, men det er trods alt viden - det er viden *tout court*.

Det som internalisten beskrev som en intuition imod eksternalisme viser sig, ifølge min analyse, i virkeligheden at handle om et misforhold mellem de forventninger, der tildeles Norman og den måde han håndterer sin formodning på. Ifølge mig er det forkert at hævde, at Norman ikke har viden, men det er korrekt at hævde, at han er epistemisk inkompetent. Han er epistemisk inkompetent fordi hans formodning er skrøbelig. Ifølge min analyse må vi altså skelne imellem epistemisk skrøbelige og stabile formodninger, samt mellem viden på den ene side og epistemisk kompetence på den anden. Norman holder fast i en skrøbelig formodning og er derfor epistemisk inkompetent. Men hans skrøbelige formodning er fuldt pålidelig og er derfor viden.

Konkluderende Bemærkninger

Denne specialeafhandling har været et forsvar for epistemisk eksternalisme. En stor del af dette forsvar har funderet sig på en dialektisk tilbagevisning af epistemisk internalisme. Afhandlingens hovedargument har været at vise, at internalisten er fanget i et valg imellem to onder, to onder der er så fatale, at det er bedst helt af opgave internalisme. At opgave internalisme er det samme som at tilslutte sig eksternalisme, da der ikke synes at være andre valgmuligheder.

Eksternalisme er dog selv problematisk, da man ved at tilsluttet sig positionen samtidig må opgave en intuition om begrundelse, som ved første øjekast er ret stærk. Denne intuition er en agent kun kan være begrundet i sin formodning, hvis hun ud fra sit eget subjektive perspektiv, kan se hvorfor den er begrundet. At finde frem til at denne intuition er fejlbaseret, tror jeg har enorm implikationer for videre epistemologisk tænkning. Det har den, tror jeg, fordi det enkelte menneskes evne til at forklare, begrunde og diskutere propositioner, dermed har en relativt lille vægt på dets status af at have viden. Betingelserne for at have viden, skifter fra at handle om ansvarlighed og subjektiv rationalitet, til at handle mere om faktuelle og kausale tilfældigheder, som det enkelte menneske ikke er meget herrer over.

Selvom bruddet med internalisme kan virke indledningsvist ret kontraintuitivt, så er det et skridt i den rigtige retning. Internalistens dilemma viser at internalisme ikke kan være rigtigt. Det ene horn af dilemmaet imødegår den nævnte intuition, men genererer radikal skepticisme. Det problematiske ved radikal skepticisme vejer signifikant tungere ud fra et epistemologisk standpunkt, end vægten af den tilfredsstillende det har at stipulere, et begrundelseskriterie, der harmonerer med nævnte intuition. Det andet horn undgår radikal skepticisme, men tilføjer intet, ud fra et epistemologisk standpunkt. Både svag og stærk internalisme er altså for stærke og må følgelig opgives.

Internalisme er endnu dårligere stillet, når de argumenter, der indledningsvist syntes at favorisere positionen, viser sig at ændre kurs. Jeg mener at have frembragt sådant eksempel ved at konstruere et nyt perspektiv på Normancasen, der frembringer intuitioner til fordel for eksternalisme, i stedet for internalisme, der var BonJour oprindelige hensigt. Min tese er, at man må skelne mellem viden og epistemisk kompetence i den forstand og man godt kan vide en formodning, selvom man er epistemisk inkompetent. Normancasen bør ses som et vidnesbyrd på denne tese, ikke en tilbagevisning af det.

Ud fra mit perspektiv vil det være en fordel for en epistemologien, hvis den anerkender, at agenter kan have viden, selvom de er epistemisk inkompetente eller fastholder deres viden på et epistemisk inkompetent grundlag. En almindelig opfattelse iblandt epistemologer, som jeg deler, er, at man ikke ved, at man har viden, når man har det. Hvis man ikke ved at man har viden, når man har det, synes muligheden for at ens viden, er skrøbelig eller flygtig at melde sig. En skrøbelig viden, er en viden, agenten let taber – som er let omstødelig. Epistemisk kompetence bør ikke kun dreje sig om at tilegne sig viden, epistemisk kompetence bør også dreje sig om at bibeholde den.

Jeg forudser at sådan en forståelse af epistemisk kompetence, kan bringe frugtbare vinkler på viden og begrundelse. Her tænker jeg især på mulighed for at bringe både internalistisk begrundelse og bevidstheden tilbage som centralt tema, selv iblandt de eksternalistiske begrundelsesteorier. Det er en fejl at hævde, at internalistisk begrundelse er en generel forudsætning for viden eller for tilegnelsen af viden. Min hypotese er dog, at internalistisk begrundelse er en nødvendig forudsætning for epistemiske kompetence, i det mindste i mange kontekster. Normancasen som jeg har analyseret den, er blot en sådan kontekst. Dette er dog en tese, der behøver en del mere epistemologisk arbejde, end jeg har fremstillet her.

En ting man med en vis fordel kan se på fremadrettet, er hvilke kriterier, der skal opfyldes for epistemisk kompetence, samt en analyse af hvad epistemisk skrøbelighed og stabilitet vil sige. Er der

f.eks. nogle epistemiske standarder for internalistisk rationalitet og hvis ja, hvad er relationen mellem internalistisk rationalitet, faktisk pålidelighed og epistemisk kompetence.

Bibliografi

- Audi, R. (1986). Belief Reason, and Inference. *Philosophical Topics*, 14(1), 27-65. doi:10.5840/philtopics198614113
- Audi, R. (2011). *Epistemology : a contemporary introduction to the theory of knowledge* (3rd ed. ed.). New York: Routledge.
- Bergmann, M. (2006). *Justification without awareness : a defense of epistemic externalism*. Oxford: Clarendon Press.
- Bergmann, M. (2006b). Bonjour's Dilemma. In *An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition* (Vol. 131, pp. 679-693). Dordrecht.
- Bergmann, M. (2013). *Phenomenal Conservatism and the Dilemma for Internalism*: Oxford University Press.
- BonJour, L. (1985). *The structure of empirical knowledge*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Bonjour, L. (2006). Replies. In *An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition* (Vol. 131, pp. 743-759). Dordrecht.
- BonJour, L., & Sosa, E. (2003). *Epistemic Justification: Internalism Vs. Externalism, Foundations Vs. Virtues*: Wiley-Blackwell.
- Conee, E., & Feldman, R. (1998). The Generality Problem for Reliabilism. *An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*, 89(1), 1-29. doi:10.1023/A:1004243308503
- DePoe, J. M. (2012). Bergmann's Dilemma and Internalism's Escape. *Acta Analytica*, 27(4), 409. doi:10.1007/s12136-012-0154-4
- Evans, I. (2013). The problem of the basing relation. *Synthese*, 190(14), 2943-2957. doi:10.1007/s11229-012-0111-1
- Feldman, R. (2004). *Having Evidence* (1 ed.): Oxford University Press.
- Gage, L. (2016). Phenomenal Conservatism and the Subject's Perspective Objection. *International Periodical for Philosophy in the Analytical Tradition*, 31(1), 43-58. doi:10.1007/s12136-015-0262-z
- Gerken, M. (2020). Epistemic Entitlement—Its Scope and Limits. In *Epistemic Entitlement*. Oxford: Oxford University Press.
- Gleitman, H., Gross, J., & Reisberg, D. (2011). *Psychology* (8th ed. ed.). New York: W. W. Norton & Company Limited.
- Goldman, A. (1986). *Epistemology and cognition*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Goldman, A. (2002). *The Unity of the Epistemic Virtues*: Oxford University Press.
- Goldman, A. (2009). INTERNALISM, EXTERNALISM, AND THE ARCHITECTURE OF JUSTIFICATION. *Journal of Philosophy*, 106(6), 309. doi:10.5840/jphil2009106611
- Goldman, A. (2012). *What Is Justified Belief?*
- Goldman, A. (2015). RELIABILISM, VERITISM, AND EPISTEMIC CONSEQUENTIALISM. *Episteme*, 12(2), 131-143. doi:10.1017/epi.2015.25
- Graham, P. J. (2012). Epistemic Entitlement. *No??s*, 46(3), 449-482. doi:10.1111/j.1468-0068.2010.00815.x
- Hanks, P. (2009). Recent Work on Propositions. *Philosophy Compass*, 4(3), 469-486. doi:10.1111/j.1747-9991.2009.00208.x

- Hasan, A. (2013a). Internalist foundationalism and the Sellarsian dilemma. *Res Philosophica, Modern Schoolman*, 90(2), 171-184. doi:10.11612/resphil.2013.90.2.5
- Huemer, M. (2007). Compassionate Phenomenal Conservatism. *Philosophy and Phenomenological Research*, 74(1), 30-55. doi:10.1111/j.1933-1592.2007.00002.x
- Huemer, M. (2013). *Phenomenal Conservatism, über Alles*: Oxford University Press.
- Kelly, T. (2008). Evidence: Fundamental Concepts and the Phenomenal Conception. *Philosophy Compass*, 3(5), 933-955. doi:10.1111/j.1747-9991.2008.00160.x
- Korez, K. A. (1997). Recent Work on the Basing Relation. *American Philosophical Quarterly*, 34(2), 171-191.
- Lyons, J. C. (2009). *Perception, Clairvoyance, and Reliability*: Oxford University Press.
- McDonnell, N. (2015). The Deviance in Deviant Causal Chains. *Thought: A Journal of Philosophy*, 4(3), 162-170. doi:10.1002/tht3.169
- Mittag, D. M. (2002). On the Causal-Doxastic Theory of the Basing Relation. *Canadian Journal of Philosophy*, 32(4), 543-559. doi:10.1080/00455091.2002.10716530
- Plantinga, A. (1993). *Justification, Internalism, and Deontology*: Oxford University Press.
- Roberts, R. C., & Wood, W. J. (2007). *Intellectual virtues : an essay in regulative epistemology*.
- Ryle, G. (2009). *The concept of mind : 60th anniversary edition*(60th ed. ed.).
- Silva, P. (2013). How to be Conservative: a Partial Defence of Epistemic Conservatism. *Australasian Journal of Philosophy*, 91(3), 501-514. doi:10.1080/00048402.2012.751431
- Silva, P. (2015). Does Doxastic Justification Have a Basing Requirement? *Australasian Journal of Philosophy*, 93(2), 371-387. doi:10.1080/00048402.2014.962553
- Zagzebski, L. T. (1996). *Virtues of the Mind: An Inquiry Into the Nature of Virtue and the Ethical Foundations of Knowledge*: Cambridge University Press.